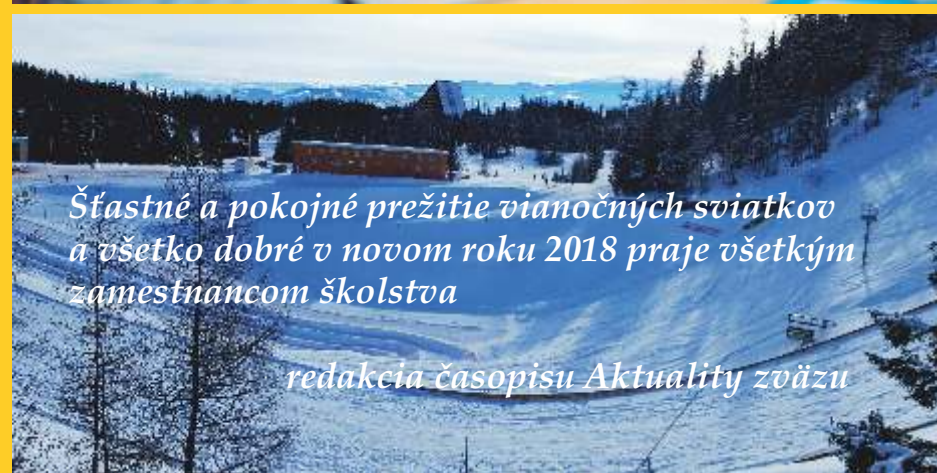

Aktuality Zväzu

Ročník XXVI. ~ Číslo IV
December 2017
ISSN 1338 – 7960

*Šťastné a pokojné prežitie vianočných sviatkov
a všetko dobré v novom roku 2018 praje všetkým
zamestnancom školstva*

redakcia časopisu Aktuality zväzu

Príhovor predsedu

Vážené kolegyně, vážení kolegovia,

s poľutovaním musím začať správou, že vláda SR naďalej prejavuje nezáujem o stav slovenského školstva, čo potvrdila schválením štátneho rozpočtu na rok 2018, v ktorom chýbajú dostatočné finančné prostriedky na zabezpečenie priaznivého chodu škôl a školských zariadení, ako aj na nevyhnutné zlepšenie platového ohodnotenia zamestnancov školstva a vedy. Rada OZ PŠaV na Slovensku upozornila na tento nepriaznivý stav vyhlásením zo 7. novembra tohto roku, v ktorom vyzvala vládu SR, aby sa konečne ku školstvu postavila zodpovedne a v zmysle svojho programového vyhlásenia a do budúročného rozpočtu vyčlenila dostatočné finančné prostriedky nielen na valorizáciu plátov všetkých zamestnancov školstva, ale aj na uskutočnenie zásadných zmien v systéme výchovy, vzdelávania a vedy na Slovensku.

Výsledok kolektívneho vyjednávania o Kolektívnu zmluvu vyššieho stupňa na rok 2018 však nie je pre školstvo a jeho zamestnancov priaznivý. Zástupcovia Konfederácie odborových zväzov a vlády SR sa okrem iného dohodli, že od 1. januára 2018 budú valorizované tarifné platy všetkých zamestnancov štátnej a verejnej správy o 4,8 %, s výnimkou pedagogických a odborných zamestnancov regionálneho školstva a učiteľov vysokých škôl. Vláda tak druhý rok po sebe vylúčila jednu skupinu svojich zamestnancov z valorizácie plátov zaručenej Kolektívnu zmluvou vyššieho stupňa, čo opätovne spôsobuje neistotu a nespoľojnosť. Z takéhoto výsledku kolektívneho vyjednávania verejne vyjadrilo rozhorčenie aj predsedníctvo zväzu, ktoré pripomenulo, že valorizácia tarifných plátov od 1. septembra 2017 bola výsledkom rokovaní medzi zäs-

tupcami OZ PŠaV na Slovensku, ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR a predstaviteľmi ZMOS, na ktoré nás odkázal minister financií ešte koncom roka 2016 a neznamenali splnenie záväzku z programového vyhlásenia vlády v roku 2018. S takýmto postojom vlády zásadne nesúhlasíme a urobíme všetko pre to, aby k valorizácii plátov došlo aj v roku 2018. Zároveň pripomíname, že predchádzajúce vlády ani súčasná vláda neboli schopné vyčleniť dostatočné finančné prostriedky na zásadnú reformu školstva, čím vláda SR hazarduje s pozitívnym vývojom slovenskej ekonomiky v budúcnosti.

Jediným svetlým bodom kolektívneho vyjednávania je záväzok vlády SR, že do marca budúceho roku predstaví návrh na zmenu tarifných tabuliek zamestnancov verejnej správy tak, aby sa začínali na úrovni minimálnej mzdy v súlade s našimi požiadavkami. Zmena by mala začať platiť od 1. januára 2019. Súčasný zanedbaný systém odmeňovania nepedagogických zamestnancov školstva dlhodobo kritizujeme, čo sme dokázali aj veľkou účasťou na protestoch v Košiciach, Banskej Bystrici a Bratislave.

Vážené kolegyně, vážení kolegovia, verím, že hovorím za vás všetkých, keď poviem, že slovenské školstvo a jeho zamestnanci si zaslúžia väčšiu pozornosť a priazeň vládných politikov. V budúcom roku využijeme všetky dostupné prostriedky na to, aby splnili svoje predvolebné sľuby a začali školstvo brať ako investíciu do budúcnosti našej krajiny. Ďakujem vám všetkým za vašu prácu v roku 2017, lebo len vďaka nej vzdelávame a vychovávame úspešných a slušných mladých ľudí. Prajem vám nádherné Vianoce a všetko dobré v roku 2018.

Ing. Pavel Ondek,
predseda OZ PŠaV na Slovensku

Obsah

Z činnosti zväzu

Stretnutie s predsedom Národnej rady SR a ministerkou školstva	3
Vyhlásenie predsedníctva zväzu k výsledkom kolektívneho vyjednávania	3
Zasadnutie 14. predsedníctva OZ PŠaV v Čadci	4
Akadémia mladých KOZ SR	5
Piate celoslovenské stretnutie mladých odborárov	6
Stretnutie mladých zamestnancov školstva v Spišskej Novej Vsi	7

Z činnosti konfederácie

Protestné zhromaždenia na podporu zmeny platových taríf zamestnancov vo verejnej a v štátnej službe	8
---	---

Z činnosti združení

Celoslovenské vzdelávanie predsedov rád ZO OZ ZZŠ	10
Stretnutie bývalých funkcionárov Združení ZŠ OZ PŠaV	11
Kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov	11

Rokovania, konferencie, pléna

Školskí odborári strednej a východnej Európy sa stretli v Rige	12
Pracovné stretnutie ETUCE vo Varšave	13

Zamestnanosť a platy v školstve

Porovnanie priemerného platu ped. zamestnancov s priemerným platom v krajoch za rok 2016	14
Prehľad o počte zamestnancov v školstve od roku 2005 – 2016	16

Môj názor na vec

Ako ďalej v školstve?	17
-----------------------	----

Nové právne predpisy

Nové právne predpisy za IV. štvrtrok 2017	18
---	----

Odborné recenzované príspevky

Byť 10. v európskom vysokom školstve nie je len prianie, ale dôležitý strategický cieľ (II. časť)	20
Aktuálne trendy v školskom vzdelávaní – Zameranie vzdelávacej politiky v krajinách Európskej únie a vo vybranom zahraničí s výhľadom do roku 2020 až 2025	25

Rekreačné zariadenia

OZ PŠaV na Slovensku

Ponuka rekreačných pobytov v čase jarných a veľkonočných prázdnin	31
---	----

Stretnutie s predsedom Národnej rady SR a ministerkou školstva

V stredu 29. novembra 2017 sa predstavitelia zväzu na pôde Národnej rady Slovenskej republiky stretli s predsedom parlamentu Andrejom Dankom a ministerkou školstva Martinou Lubyovou. Predseda zväzu Pavel

Ondek žiadal zvýšenie plátov učiteľov po tom, ako boli vylúčení z valorizácie v rámci Kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa na rok 2018. Pre garantovanú valorizáciu z programového vyhlásenia vlády SR je potrebná suma vo výške 110 miliónov eur, resp. 35 miliónov eur v prípade valorizácie od 1. septembra 2018. Napriek tomu, že nedošlo k dohode na konkrétnej sume, budú predstavitelia zväzu o platoch učiteľov regionálneho a vysokého školstva vyjednávať osobitne mimo KOZ SR, v priebehu roka 2018. Neučiteľskí zamestnanci budú mať základné, tzv. tabuľkové platy valorizované o 4,8 % od 1. januára 2018.

doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.,
podpredseda zväzu
Foto: archív OZ PŠaV

Vyhlásenie predsedníctva zväzu k výsledkom kolektívneho vyjednávania

Členovia predsedníctva Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku po dnešnom výjazdovom rokovaní v Čadci vyjadrujú rozhorčenie z výsledku kolektívneho vyjednávania a z negatívneho postoja vlády SR k návrhu na valorizáciu plátov pedagogických a odborných zamestnancov a učiteľov vysokých škôl v roku 2018.

Pripomínáme, že valorizácia tarifných plátov týchto skupín zamestnancov školstva od 1. septembra 2017 bola výsledkom rokovaní medzi zástupcami OZ PŠaV na Slovensku, ministrom školstva, vedy, výskumu a športu SR a predstaviteľmi ZMOS, ktoré sa začali ešte koncom roka 2016 a neznamenali predčasné splnenie programového vyhlásenia vlády v roku 2018. Upozorňujeme, že finančné prostriedky na 6 % valorizáciu plátov mala vláda pôvodne na tento účel vyčlenené od 1. septembra 2018.

Predsedníctvo zväzu považuje výsledok kolektívneho vyjednávania za

pomstu predsedu vlády SR za to, že odborári odmietli podpísať zahanbujúce memorandum a vzdať sa tak svojho ústavného práva na kolektívne vyjednanie. Zdôrazňujeme, že predchádzajúce vlády ani súčasná vláda neboli schopné vyčleniť dostatočné finančné prostriedky na zásadnú reformu školstva, čím vláda SR hazarduje s pozitívnym vývojom slovenskej ekonomiky v budúcnosti.

Dôrazne vyzývame vládu SR, aby schválila finančné prostriedky na valorizáciu plátov uvedených skupín zamestnancov školstva v roku 2018. V opačnom prípade upozorňujeme, že na splnenie vládných sľubov a presadenie zlepšenia pracovných podmienok všetkých zamestnancov školstva budeme v roku 2018 organizovať celoštatné protestné aktivity.

Čadca 30. november 2017

Zasadnutie 14. predsedníctva OZ PŠaV v Čadci

Dňa 30. novembra 2017 sa v Dome kultúry v Čadci uskutočnilo 14. zasadnutie predsedníctva zväzu, ktoré organizačne zabezpečila krajská predsedníčka Rady Združenia základného školstva pre Žilinský kraj Mária Barančíková. V úvode zasadnutia sa členom predsedníctva prihovril primátor mesta Čadca Ing. Milan Gura. Vo svojom príhovore okrem iného uviedol: „Pokiaľ budem primátorom, budem sa snažiť zlepšovať podmienky pre učiteľov aj

vať rokovania.

Predsedníčka Krajskej rady ZZŠ Mária Barančíková zhodnotila činnosť odborov v kraji. V Žilinskom kraji pôsobí v Združení základného školstva 273 základných organizácií so 4 417 členmi, čo predstavuje organizovanosť odborárov na úrovni 47,3 %. Členská základňa je pomerne stabilizovaná, k výraznému poklesu členov nedošlo a počet zaniknutých ZO je iba na školách, kde sa zlúčili s inou školou

pôsobiacich v okrese Čadca.

Predsedníctvo zväzu sa zaoberalo stavom kolektívneho vyjednávania a Kolektívnou zmluvou vyššieho stupňa na rok 2018, pričom členovia vyjadrili rozhorčenie z výsledku kolektívneho vyjednávania a z negatívneho postoja vlády SR k návrhu na valorizáciu plátov pedagogických a odborných zamestnancov a učiteľov vysokých škôl v roku 2018. K uvedenej situácii prijali **Vyhlásenie k výsledkom kolektívneho vyjednávania**. Ďalej sa členovia predsedníctva zaoberali cieľmi a programom zväzu na rok 2018, výberom zhotoviteľa novej elektronickej databázy členov zväzu, organizačným zabezpečením 11. ročníka lyžiarskych a snoubordových pretekov o Pohár predsedu zväzu, tiež prípravou detského letného tábora pre deti členov OZPŠaV. V závere schválili návrhy členov do rozšírených pracovných skupín k NPRVaV. Za regionálne školstvo bude zväz zastupovať RNDr. Ingrid Gamčíková a vysoké školy doc. Ing. Peter Gallo, CSc.

Pri príležitosti výjazdového rokovania v popoludňajších hodinách nasledovala diskusia k aktuálnej situácii v školstve a problematike týkajúcej sa pedagogických, odborných a nepedagogických zamestnancov školstva, na ktorej sa zúčastnilo 48 členov základných organizácií z okresu Čadca a Kysucké Nové Mesto.

doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.,
podpredseda zväzu
Foto: Mgr. Juraj Stodolovský
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

Členom predsedníctva zväzu sa prihovril primátor mesta Čadca Ing. Milan Gura.

neučiteľov. S úľutnosťou konštatujem, že kredit učiteľov klesol aj zo strany niektorých rodičov. Viem, že aj vy odborári musíte znášať kritiku, prečo práve pedagógovia majú o trošku vyššie mzdy, hoci tie platy sú aj tak malé. Držím vám palce, aby očakávania tisícok zamestnancov školstva dopadli tak, aby boli spokojnejší.“ V nasledujúcom príhovore vedúci oddelenia školstva, kultúry, mládeže a športu PaedDr. Ján Polák uviedol: „Z pozície mesta sa snažíme zamestnancom školstva pridať finančné zdroje aj mimo normatívov. Chcem vás vyzvať ako odborár, že musíme ľuďom ukázať viac a držím vám palce v ťažkých rokovaniach. Vždy budem s vami hájiť záujmy všetkých zamestnancov školstva.“ Predseda zväzu Ing. Pavel Ondek poďakoval vedeniu mesta za spoluprácu a uviedol, že aj keď sa zo strany niektorých členov vlády prejavuje určitá tvrdohlavosť, tak zrejme budeme musieť použiť aj nátlakové kroky, vyjdeme do ulíc, keď budú zlyhá-

v obci a členovia prešli do ZO nástupníckej školy. Zriaďovateľ v okresnom meste na činnosť škôl a školských zariadení prispieva sumou nad odporúčaných 40 % a spolupráca s mestom Čadca je na dobrej úrovni. Predsedníčka Krajskej rady Združenia stredného školstva pre Banskobystrický, Trenčiansky a Žilinský kraj Ing. Iveta Majerová zhodnotila činnosť základných organizácií na stredných školách

V diskusii s odborármi okresov Čadca a Kysucké Nové Mesto vystúpila Helena Gašperáková zo Základnej školy Milana Mravca z Rakovej.

Akadémia mladých KOZ SR

Dňa 6. až 8. októbra 2017 sa vo Svite uskutočnilo stretnutie mladých odborárov združených v Konfederácii odborových zväzov SR. Cieľom stretnutia bolo vytvoriť skupinu mladých ľudí, ktorí majú záujem pracovať v odboroch a ktorí chcú mladých zamestnancov školstva motivovať, aby sa stali členmi odborov.

Akadémia bola rozdelená na viacero samostatných blokov. Prvý rozsiahly blok tvoril príhovor prezidenta konfederácie Ing. Jozefa Kollára k mladým ľuďom. Spomenul niekoľko tém ako napríklad atraktivnosť odborov, vznik odborov, spolupráca medzi jednotlivými odborovými zväzmi, ďalšie napredovanie konfederácie. Po jeho príhovore nasledoval rozsiahly blok, v ktorom sa prezident venoval jednotlivým otázkam účastníkov. Medzi otázkami mladých odborárov dominovala najmä téma rozštiepenosti odborových zväzov a na to nadväzujúca téma, akým spôsobom tento problém vyriešiť. Mladí odborári si čoraz viac uvedomujú nutnosť spolupatričnosti a solidarity medzi jednotlivými zväzmi i to, že je nevyhnutné zaoberať sa touto otázkou. Nasledujúci, sobotňajší deň predseda energeticko-chemického odborového zväzu Bc. Juraj Blahák venoval dopoludnie otázkam a témam mladých odborárov. Môj súkromný postreh – veľmi si vážim úprimnosť a priamosť predsedu. Keď mu položili otázku, čo si myslí o spolupráci medzi politickou stranou Smer a KOZ SR, otvorene povedal, že odborári a politické strany by nemali

uzatvárať dohody. Mladých ľudí zaujal aj tým, keď otvorene priznal, že odborové zväzy sú vo svojich štruktúrach skostnatené a že treba dať priestor mladým a šikovným ľuďom, inak hrozí zánik odborov.

Ďalšie aktivity boli zamerané na spoluprácu medzi jednotlivými členmi stretnutia mladých. Rôznymi zaujímavými formami zisťovali, kde mladí ľudia vidia problém vo svojich odborových zväzoch a aké opatrenia by navrhovali na zlepšenie. Zároveň si vymieňali poznatky a pokúšali sa nájsť riešenia

problémov.

Podvečerná časť stretnutia mladých bola venovaná prezentácii. Spolu s expertom na mediálnu politiku KOZ SR Mgr. Rolandom Kloknerom sme sa venovali problematike prezentácie jednotlivých zväzov a KOZ SR. Z úst mladých ľudí padali viaceré zaujímavé návrhy. Z tých, ktoré som si zapamätala, bol veľmi zaujímavý návrh reprezentácie na hudobnom festivale POHODA, účasť na nejakom štafetovom behu, zaujímavá bola tiež možnosť zaplatiť si reklamu v médiách.

Čo dodať na záver. Bola to skutočne jedna zo skvelých a prínosných akcií venovaná mladým odborárom. KOZ SR bude na tejto výnimočnej akcii stavať, venovať problematike združovania mladých ľudí do odborov viac času, energie, finančných prostriedkov. Výstupy a závery zo stretnutia Akadémie mladých odborárov bude KOZ SR podporovať a realizovať v praxi.

Mgr. Miroslava Vilčeková,
členka Komisie mladých KOZ SR
a Komisie mladých OZ PŠaV
na Slovensku

Foto: Bc. Miroslav Hajnoš

Piate celoslovenské stretnutie mladých odborárov

V dňoch 3. a 4. novembra 2017 sa v Kežmarských Žľaboch uskutočnilo piate zasadnutie Komisie mladých OZ PŠaV na Slovensku. Okrem stálych členov komisie sa na stretnutí zišli aj mladí zástupcovia zo združení zväzu z celého Slovenska. Predseda Komisie mladých Tomáš Kuželík poskytol svoj pohľad na odbory, stručne vysvetlil štruktúru a fungovanie regionálnych rád a vo svojom prejave sa sústredil na motiváciu mladých členov na aktívne zapájanie do činnosti a rozhodovacích procesov na regionálnej aj národnej úrovni. Prístupnou formou vysvetlil zúčastneným hlavné dôvody mladých zamestnancov školstva pre vstup do odborov, pričom prízvukoval najmä ochranu práv a oprávnených záujmov zamestnancov, solidaritu, profesijnú jednotu a boj za lepšiu budúcnosť. Komisia mladých zároveň zvolila predsedu Tomáša Kuželíka ako svojho zástupcu v novovytvorenej Komisii mladých pri KOZ SR a poverila ho presadzovaním záujmov mladých zamestnancov školstva. Pavel Ondek informoval účastníkov stretnutia o vývoji kolektívneho vyjednávania v oblasti školstva v posledných rokoch, hlavných požiadavkách zväzu na zlepšenie sociálneho a ekonomického postavenia zamestnancov a o aktuálnej situácii pri rokovaniach o KZVS na rok 2018. František Šary ozrejmil fungovanie najväčšieho združenia v rámci zväzu, jeho štruktúru, pôsobnosť profesijných sekcií a najvýraznejšie problé-

my v rámci združenia. Miroslav Habán poskytol základné informácie o činnosti a aktivitách Združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií a priblí-

V rozsiahlej diskusii sa členovia komisie mladých zamerali na:

- čerpanie dovolenky, možnosť dojednaní vyššej výmery dovolenky v ko-

žil jednotlivé výhody, ktoré sa zväz snaží ponúkať svojim členom (právne poradenstvo, bezúročné pôžičky, príspevok na rekreácie, zľavnené kreditové vzdelávanie, športové akcie, informovanie, možnosť ovplyvňovať legislatívu, účasť na medzinárodných konferenciách). Právny poradca zväzu Martin Mikluš a koordinátor pre BOZP Vladimír Kmec poskytli stručný prehľad zaujímavostí z pracovnoprávnej oblasti a priblížili spoluprácu zväzu s riaditeľmi škôl a školských zariadení v oblasti ochrany bezpečnosti a zdravia pri práci.

lektívnej zmluve,

- návrhy pracovnej komisie pri Úrade vlády na zmenu tarifnej tabuľky nepedagogických zamestnancov,
- formy aktivizácie zamestnancov na účasť v protestných aktivitách zväzu,
- spoluprácu s rodičmi/vedením školy,
- pracovné zmluvy učiteľov, vedeckovýskumných a umeleckých zamestnancov vysokých škôl na dobu určitú, ich platové zaradenie.

Mgr. Juraj Stodolovský,
vedúci úradu zväzu

Foto: Ing. Pavol Koleda,
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

Stretnutie mladých zamestnancov školstva s odborármi v Spišskej Novej Vsi

Rada ZO OZ PŠaV okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča zorganizovala dňa 9. novembra 2017 stretnutie mladých školských odborárov a neodborárov.

Všetkých prítomných privítala predsedníčka rady Ľudmila Dubecká. Ocenila mladých, že si vybrali povolanie v rezorte, ktorého výrazným poslaním je ovplyvňovanie životov a budúcnosti stoviek a tisícok detí. Zdôraznila, že svojím vystupovaním, prístupom a majstrovstvom, či už ako učitelia, vychovávateľia, asistenti, alebo prevádzkovi zamestnanci škôl a školských zariadení, pozitívne formujú detské duše, ich pohľad na svet, ich citové postoje, ich vzťah k človeku, k zodpovednosti, k povinnostiam a k životu.

Predseda zväzu Pavel Ondek informoval o postupe, úspechoch či neúspechoch pri vyjednávaní zvyšovania plátov všetkých zamestnancov, ale aj o atmosfére počas prípravy či pri podpisovaní KZVS.

Predseda združenia základného školstva František Šary zdôraznil aktivitu Združenia ZŠ pri rokovaní, ktorých výsledkom by malo byť zníženie pra-

covných úväzkov.

Predseda Združenia vysokých škôl a priamo riadených organizácií Miroslav Habán informoval o možnostiach celoživotného vzdelávania v skupinách,

o možnostiach pre všetkých zamestnancov rekreovať sa v zariadeniach zväzu, využívať letné tábory pre deti či využívať v rámci programu EXOD dovolenkové domáce a zahraničné po-

byty. Nezabudol spomenúť vyhlasovanie, prípravu či uskutočnenie ankety o najlepšieho učiteľa/učiteľku Zlatý Amos alebo vydávanie odborárskeho časopisu Aktuality zväzu, ktorý prináša aktuálne informácie a rady pre zamestnancov školstva.

Predseda celoslovenskej Komisie mladých pri OZ PŠaV Tomáš Kuželník zdôraznil význam a služby odborov s dôrazom pre mladých zamestnancov, ako aj výhody pre každého zamestnanca školstva, ktorý sa stane členom OZ PŠaV.

Ľudmila Dubecká,
predsedníčka Rady ZO OZ PŠaV
okresov Spišská Nová Ves,
Gelnica a Levoča

Foto: Mgr. Juraj Stodolovský

PROTESTNÉ ZHROMAŽDENIA na podporu zmeny platových taríf zamestnancov vo verejnej a v štátnej službe

9. november 2017 – Košice

Foto: prof. RNDr. Blažej Pandula, CSc.

16. november 2017 – Banská Bystrica

Nepedagogických zamestnancov okresu Zvolen v regionálnom školstve prišli podporiť aj učitelia základných škôl zo Zvolena pod vedením Mgr. Magdalény Ponicekej, okresnej predsedníčky Rady základných organizácií.

Za protestujúcich sa prihovril aj Jozef Šišulák, ktorý diskutoval o nízkych platoch vo verejnej a v štátnej správe.

Účastníkov mítingu v Banskej Bystrici o problémoch nepedagogických zamestnancov regionálneho školstva informovala Katarína Pecúšová, vedúca sekcie technicko-hospodárskych profesií a robotníckych profesií Združenia stredného školstva.

Foto: Mgr. Roman Klokner, doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

O dlhodobo poddimenzovaných tabuľkových platoch nepedagogických zamestnancov, ako sú upratovačky, údržbári, sekretárky, knihovníčky, technicko-hospodárski a výskumní zamestnanci, hovorila Mgr. Zuzana Piliarová z Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici.

23. november 2017 – Bratislava

Porovnanie priemernej hrubej mzdy nepedagogických zamestnancov,
robotníckych profesií a technicko-hospodárskych zamestnancov v školstve
– BANSKOBYSTRICKÝ KRAJ ROK 2016

Priemerná mzda SR	912,00 EUR	OPLATÍ SA PRACOVAŤ ?	
Priemerná mzda NZ v základnom a materskom školstve	512,00 EUR	359,00 EUR v čistom na výplatnej páske	56 % z celosloven- ského priemeru
Priemerná mzda NZ v strednom a špeciálnom školstve	631,00 EUR	443,00 EUR v čistom na výplatnej páske	69 % z celosloven- ského priemeru – VÚC dopláca od roku 2013
Priemerná mzda v školských jedálňach základných a materských škôl	512,00 EUR	359,00 EUR v čistom na výplatnej páske	56 % z celosloven- ského priemeru
Priemerná mzda v školských jedálňach v strednom a špeciálnom školstve	584,00 EUR	410,00 EUR v čistom na výplatnej páske	64 % z celosloven- ského priemeru

MINIMÁLNA MZDA ROK 2016: 405,00 EUR

ŽIVOTNÉ MINIMUM 2016: 198,00 EUR

Celoslovenské vzdelávanie predsedov rád ZO OZ Združenia základného školstva

... už tradičné a krásne stretnutie v októbri 2017 RZ CROCUS Kežmarské Žľaby

Združenie základného školstva už tradične organizuje raz do roka celoslovenské vzdelávanie predsedov rád ZO OZ PŠaV na Slovensku. Je to stretnutie nielen pracovné, ale aj spoločenské, priateľské s príjemným večerným posedením a podebatovaním o všetkom.

Stretnutie sa uskutočnilo v dňoch 4. – 6. októbra 2017 v rekreačnom zariadení CROCUS Kežmarské Žľaby. Vívalo nás jesenné tatranské počasie – krásne sfarbená jesenná príroda zmáčaná striedavým dáždikom.

Pracovnú časť stretnutia otvoril predseda Združenia základného školstva František Šary. Informoval prítomných o programe a priebehu vzdelávania

Stretnúť sa je začiatok.
Držať spolu je pokrok.
Pracovať spolu je úspech.
Henry Ford

predsedov rád ZO OZ vo vybraných oblastiach:

1. BOZP – prednášal Vladimír Kmec (koordinátor BOZP a špecialista BOZP OZ PŠaV na Slovensku),
2. Ako zvládať stres – prednášala Zuzana Pitoňáková (riaditeľka CPPPaP v Poprade),
3. Právne minimum predsedu rady ZO OZ – prednášal Martin Mikluš (špecialista na právne služby OZ PŠaV na Slovensku).

O aktivitách a plánoch KOZ SR prítomných informoval prezident KOZ SR Jozef Kollár.

Naše stretnutie si nenechal ujsť predseda zväzu Pavol Ondek, ktorý vo svojom vystúpení podrobne informoval o súčasných aktivitách zväzu, o stave kolektívneho vyjednávania o KZVS na rok 2018 a o rokovaniach s novozvole-

nou ministerkou školstva SR a s predstaviteľmi vlády SR.

Na vystúpenie predsedu zväzu nadviazal predseda Združenia ZŠ František Šary aktuálnymi informáciami z regionálneho školstva a činnosti Združenia ZŠ.

Každá prednášaná téma, každá podaná informácia bola predmetom vzájomnej „bohatej“ diskusie, ale aj výmeny skúsenosti z vlastných regiónov.

Nezabudli sme ani na spoločenskú časť stretnutia a po vzdelávacích aktivitách mali predsedovia rád ZO OZ k dispozícii wellness centrum. Večer sme sa stretli na spoločenskom posedení a už tradične sme si uctili našich jubilujúcich kolegov – predsedov rád ZO OZ a k ich životným jubileám im srdečne zablahoželali.

Malý darček, ruža a veľa potlesku

navodili príjemnú atmosféru prvého večera. Ten pokračoval tombolou a pohodovým posedením. Pocity prinášajúce radosť sa preniesli aj do druhého spoločného večerného posedenia pri hudbe s troškou tanca a hlavne spoločnými rozhovormi o všetkom okolo nás. Na záver predseda Združenia základného školstva poďakoval všetkým predsedom rád ZO OZ za ich neľahkú prácu v ich okresoch, poďakoval v mene našich členov za rady a pomoc, ktoré im poskytujú, a tak šíria aj dobré meno nášho zväzu a združenia ZŠ.

So vzájomným prianím všetkého dobrého sme sa rozišli do svojich domovov a pôsobísk po celom Slovensku.

prom. právnička Yvonne Furdíková,
špecialistka Združenia ZŠ
Foto: Mgr. Ľuboslav Šimonovič

Stretnutie bývalých funkcionárov Združení základného školstva OZ PŠaV

Združenie základného školstva OZ PŠaV na Slovensku pozvalo bývalých funkcionárov na stretnutie do hotela SOREA REGIA v Bratislave dňa 7. novembra 2017. Všetkých funkcionárov po vzájomnom zvitaní srdečne privítal predseda ZZŠ František Šary a špecialistka ZZŠ Yvonne Furdíková. Pripravené prostredie i atmosféra boli veľmi príjemné. Najskôr sme sa dozvedeli od predsedu ZZŠ niečo o činnosti OZ PŠaV i to, čo sa pripravuje vzhľadom na nespokojnosť s kolektívnym vyjednáváním na rok 2018. Boli sme informovaní o príprave protestných zhromaždení, o návštevách vedenia zväzu v jednotlivých základných organizáciách a ďalších aktivitách Združenia základného školstva.

Po výbornom obede dostali slovo bývalí funkcionári, lepšie povedané, funkcionárky, lebo sme boli samé ženy. Skutočne v zmysle „zahod' starostí“ prebiehala debata o zaujímavej práci a súkromí každej prítomnej. Vyjadrenia boli nielen o tom, ale aj o sledovaní krokov, úspechov či problémov OZ PŠaV. Aj medzi nami bývalými funkcionárkami sú ešte také, ktoré svojou prácou či skúsenosťami pomáhajú vo výboroch rád ZO OZ PŠaV. Všetci držíme palce, aby sa nášmu zväzu a združeniu vo všetkom darilo.

Rozhovory prebiehali vo veľmi družnom a milom ovzduší. Prišiel nás pozdraviť aj predseda OZ PŠaV Pavel Ondek, ktorý pridal k slovám predsedu združenia ďalšie zaujímavosti z práce zväzu. V závere svojho krátkeho vstupu nám poprial všetko najlepšie. Milým prekvapením na záver krásneho stretnutia bol okrem poďakovania za

našu účasť a prania toho najlepšieho zaujímavý darček, ktorý bude všetkým ešte určite na dlhé obdobie pripomínať prácu v OZ PŠaV. Lúčili sme sa skutočne ako dobrí kamaráti.

Ďakujeme ZZŠ OZ PŠaV za zorganizovanie nádherného a milého stretnutia. V mene všetkých prítomných hostí vyjadrujeme pranie, aby sa takéto stretnutie zopakovalo i na budúci rok. My všetci sa už teraz tešíme na ďalšie stretnutie.

Františka Kališová,
Nové Mesto nad Váhom

Kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Predsedička Rady ZO OZ okresov Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča (ďalej rada) Ľudmila Dubecká v spolupráci so špecialistkou OZ PŠaV pre vzdelávanie a projekty PaedDr. Evou Klikáčovou zorganizovala počas pracovného voľna v dňoch 16. – 18. novembra 2017 kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov PZIT 1 – Praktické zručnosti pri práci pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov s informačnými technológiami.

Kreditné vzdelávanie otvorila predsedníčka rady pani Dubecká, ktorá privítala lektorku a všetkých záujemcov v jednom z najkrajších kútov Slovenska, v Slovenskom raji, v RZ OZ PŠaV Čingov.

Pani Klikáčová poďakovala účastníkom, že si vybrali práve OZ PŠaV za poskytovateľa programu kontinuálneho vzdelávania. Stručne predstavila

akreditované vzdelávacie programy a spôsob, ako ich OZ PŠaV realizuje. Odporúčala, aby školské plány kontinuálneho vzdelávania obsahovali radšej výpočet kompetencií, ktoré chce pedagogický alebo odborný zamestnanec získať, rozšíriť alebo upevniť, ako výpočet konkrétnych programov.

Lektorka sa profesionálne venovala celej skupine a podľa potreby i jednotlivým účastníkom vzdelávania. Všetci absolventi zvládli prácu s textovým editorom a naučili sa tvoriť dokumenty, tvoriť a upravovať tabuľky i základné funkcie na výpočty a tvorbu edukačných prezentácií. Program sa ukončil záverečnou prezentáciou pred lektorom a účastníkmi vzdelávania v sobotu 2. decembra 2017.

V dňoch 1. – 3. decembra 2017 sme pripravili pre odborárov ďalšie kontinuálne vzdelávanie: PIKRI – Práca s informáciami, komunikácia a riziká

vo prostredí internetu.

V mene všetkých účastníkov vzdelávania sa chcem pani lektorku poďakovať za veľmi profesionálny, ale i ľudský prístup a tiež za možnosť zvyšovať a zefektívňovať našu profesionálnu odbornosť v mimopracovnom čase.

Ľudmila Dubecká,
predsedníčka Rady ZO OZ PŠaV
Spišská Nová Ves, Gelnica a Levoča

Školskí odborári strednej a východnej Európy sa stretli v Rige

V dňoch 27. až 29. septembra 2017 sa v lotyšskej Rige uskutočnilo stretnutie zástupcov odborových zväzov školstva v krajinách strednej a východnej Európy. Stretnutie raz za dva roky organizuje ETUCE (Európsky odborársky výbor pre vzdelávanie) v rámci svojej novovytvorenej skupiny CEE NET (sieť krajín strednej a východnej Európy). Jeho hlavným cieľom je výmena skúseností, názorov a dobrých príkladov na zlepšovanie pracovných a mzdových podmienok zamestnancov školstva a vedy v krajinách s blízkymi geopolitickými vzťahmi. OZ PŠaV zastupoval predseda Združenia základného školstva a podpredseda zväzu František Šary a vedúci Úradu zväzu a špecialista na zahraničné vzťahy Juraj Stodolovský.

Vzhľadom na súčasnú sociálnu krízu rokovali účastníci stretnutia o výzvach, ktorým čelia odbory pri presadzovaní lepších pracovných podmienok zamestnancov školstva v záujme zabezpečenia vyššej kvality vzdelávania v regióne strednej a východnej Európy. Najvýraznejšími problémami sú rozpočtové škrt, privatizačné trendy či nedostatočný status učiteľského povolania. Uvedené nedostatky dlhodobo spôsobujú ťažkosti pri nábore a udržiavaní mladých učiteľov v profesii a pri ich organizovaní v odboroch. Dôležitou témou bolo tiež ohrozenie všeobecných demokratických hodnôt v niektorých krajinách strednej a východnej Európy, ako aj úloha vzdelávania ako významného nástroja na boj proti extrémizmu a násiliu.

Zástupcovia odborových zväzov pôsobiacich v školstve na záver prijali deklaráciu, v ktorej sa dohodli, že budú spoločne:

- Podporovať trvalo udržateľné investície do vzdelávania a postavia sa proti akémukoľvek pokusu o jeho privatizáciu;
- Požadovať zvýšenie HDP do školstva na úroveň 6 % HDP.
- Posilňovať, podporovať alebo obnovovať účinný sociálny dialóg v rezorte školstva v krajinách strednej a východnej Európy;
- Podporovať poskytovanie demokratického a občianskeho vzdelávania ako nástroja na zaistenie bezpečného vzdelávacieho prostredia pre všetkých s ohľadom na inklúziu znevýhodnených minoritných skupín a detí utečencov;
- Zapájať sa do série konkrétnych opatrení zameraných na boj proti extrémizmu a násiliu s ohľadom na inklúziu znevýhodnených minoritných skupín a detí utečencov;
- Aktívne sa zapájať do zlepšovania statusu učiteľského povolania s cieľom predísť nedostatku kvalifikovaných a motivovaných zamestnancov školstva;
- Posilňovať školské odborové zväzy

organizovaním nových členov prostredníctvom inovatívnych nástrojov, postupov, výmeny informácií s inými odborovými zväzmi, zlepšením informovanosti súčasných a budúcich členov o práci odborov a o ich právach;

- Prispievať k jednote a solidarite v rámci európskeho odborového hnutia okrem iného prostredníctvom výmeny informácií a skúseností a realizácie spoločných projektov. Táto deklarácia bola predložená vo výbore ETUCE a schválená v októbri 2017.

Mgr. Juraj Stodolovský,
vedúci úradu zväzu

Pracovné stretnutie ETUCE vo Varšave

Vo Varšave sa v dňoch 27. – 28. novembra 2017 konal regionálny seminár v rámci projektu ETUCE Školské odborové zväzy zlepšujú učiteľskú profesiu. Posilnenie kapacity školských odborových zväzov na presadzovanie profesijných potrieb učiteľov v sociálnom dialógu. Seminár bol organizovaný s podporou ZNP, jedného z poľských školských odborových zväzov, ako partnera projektu. Za OZ PŠaV na Slovensku sa stretnutí zúčastnil podpredseda zväzu a predseda Združenia základného školstva František Šary a vedúci úradu zväzu Juraj Stodolovský. V tvorivej atmosfére školenia sa účastníci zaoberali sociálnym dialógom v jednotlivých členských krajinách, ich školskými systémami a postojmi jednotlivých vlád štátov k školstvu. Odborové zväzy z Bosny a Hercegoviny, Bulharska, Cypru, Českej republiky, Estónska, Macedónska, Maďarska, Lotyšska, Litvy, Čiernej Hory, Poľska, Rumunska, zo Srbska a Slovenska tiež v pracovných skupinách diskutovali o osvedčených postupoch pri zvyšovaní povedomia o význame nepretržitého profesionálneho rozvoja a práci s médiami s cieľom zvýšiť imidž učiteľskej profesie, ako aj možnostiach ďalšieho/kontinuálneho vzdelávania pre pedagogických zamestnancov z pozície odborových zväzov. Profesor Howard Stevenson z University of Nottingham prezentoval výsledky online prieskumu, ktorý sa uskutočnil medzi členskými organizáciami ETUCE, pričom uviedol, že v mnohých krajinách regiónu strednej a východnej Európy učiteľia nemajú žiadny vplyv na ich profesionálny rozvoj a výsledkom je, že vzdelávanie často nie je prispôbené ich reálnym potrebám a nie je ani dostatočne ohodnotené zamestnávateľom. Veľmi podnetná bola návšteva Varšavskej univerzity – inštitútu vzdelávania, kde pod gesciou Európskej komisie a z prostriedkov americko-poľskej nadácie realizujú projekt Učíme sa učiť, určený absolventom vysokoškolského štúdia pedagogického i nepedagogického smeru, ktorí chcú pôsobiť v regionálnom školstve. Gestori projektu predstavili náročný systém výučby modernými metódami

„Keď učíme žiakov dnes rovnako ako včera, nedávame im zajtrajšok.“
John Dewey

z praxe, ako aj konkrétne úlohy, ktoré študenti realizujú novým a inovatívnym spôsobom. Zaujímavá bola informácia, že základné školy majú o absolventov tohto postgraduálneho vzdelávania obrovský záujem a taktiež že zo strany učiteľov pôsobiacich v regionálnom školstve je po tomto type vzdelávania veľký dopyt. Pracovné stretnutie bolo

prínosom pre všetkých účastníkov a počas dvoch dní boli odprezentované nové informácie a podnety, ktoré môžu odborové zväzy zužitkovať pri svojej práci.

Ing. František Šary,
podpredseda OZ PŠaV
na Slovensku a predseda ZZŠ
Foto: archív ZNP

Porovnanie priemerného platu pedagogických zamestnancov
s priemerným platom v krajoch za rok 2016

Kraj/€	priemerný plat
Bratislavský kraj	1 356,0
materská škola	847,1
<i>index k priemernej mzde</i>	62,5
základná škola	1 130,6
<i>index k priemernej mzde</i>	83,4
gymnázia	1 096,1
<i>index k priemernej mzde</i>	80,8
SOŠ	1 088,7
<i>index k priemernej mzde</i>	80,3
konzervatóriá	994,0
<i>index k priemernej mzde</i>	73,3
ZUŠ	963,1
<i>index k priemernej mzde</i>	71,0
špeciálne školy	1 068,4
<i>index k priemernej mzde</i>	78,8
centrá voľného času	1 077,3
<i>index k priemernej mzde</i>	79,4
školský klub detí	771,7
<i>index k priemernej mzde</i>	56,9
školské internáty	922,6
<i>index k priemernej mzde</i>	68,0
školské stravovanie	564,7
<i>index k priemernej mzde</i>	41,6

Kraj/€	priemerný plat
Trenčiansky kraj	945,0
materská škola	804,7
<i>index k priemernej mzde</i>	85,2
základná škola	1 075,2
<i>index k priemernej mzde</i>	113,8
gymnázia	1 117,4
<i>index k priemernej mzde</i>	118,2
SOŠ	1 086,8
<i>index k priemernej mzde</i>	115,0
konzervatóriá	0,0
<i>index k priemernej mzde</i>	0,0
ZUŠ	886,2
<i>index k priemernej mzde</i>	93,8
špeciálne školy	1 099,5
<i>index k priemernej mzde</i>	116,3
centrá voľného času	918,7
<i>index k priemernej mzde</i>	97,2
školský klub detí	818,8
<i>index k priemernej mzde</i>	86,6
školské internáty	1 050,8
<i>index k priemernej mzde</i>	111,2
školské stravovanie	509,0
<i>index k priemernej mzde</i>	53,9

Kraj/€	priemerný plat
Trnavský kraj	965,0
materská škola	819,9
<i>index k priemernej mzde</i>	85,0
základná škola	1 072,0
<i>index k priemernej mzde</i>	111,1
gymnázia	1 083,4
<i>index k priemernej mzde</i>	112,3
SOŠ	1 057,6
<i>index k priemernej mzde</i>	109,6
konzervatóriá	838,6
<i>index k priemernej mzde</i>	86,9
ZUŠ	909,8
<i>index k priemernej mzde</i>	94,3
špeciálne školy	1 073,1
<i>index k priemernej mzde</i>	111,2
centrá voľného času	912,6
<i>index k priemernej mzde</i>	94,6
školský klub detí	832,0
<i>index k priemernej mzde</i>	86,2
školské internáty	904,0
<i>index k priemernej mzde</i>	93,7
školské stravovanie	520,2
<i>index k priemernej mzde</i>	53,9

Kraj/€	priemerný plat
Nitriansky kraj	908,0
materská škola	795,0
<i>index k priemernej mzde</i>	87,6
základná škola	1 045,8
<i>index k priemernej mzde</i>	115,2
gymnázia	1 062,8
<i>index k priemernej mzde</i>	117,0
SOŠ	1 087,4
<i>index k priemernej mzde</i>	119,8
konzervatóriá	1 089,5
<i>index k priemernej mzde</i>	120,0
ZUŠ	894,9
<i>index k priemernej mzde</i>	98,6
špeciálne školy	1 071,9
<i>index k priemernej mzde</i>	118,1
centrá voľného času	964,8
<i>index k priemernej mzde</i>	106,3
školský klub detí	743,9
<i>index k priemernej mzde</i>	81,9
školské internáty	916,6
<i>index k priemernej mzde</i>	100,9
školské stravovanie	500,6
<i>index k priemernej mzde</i>	55,1

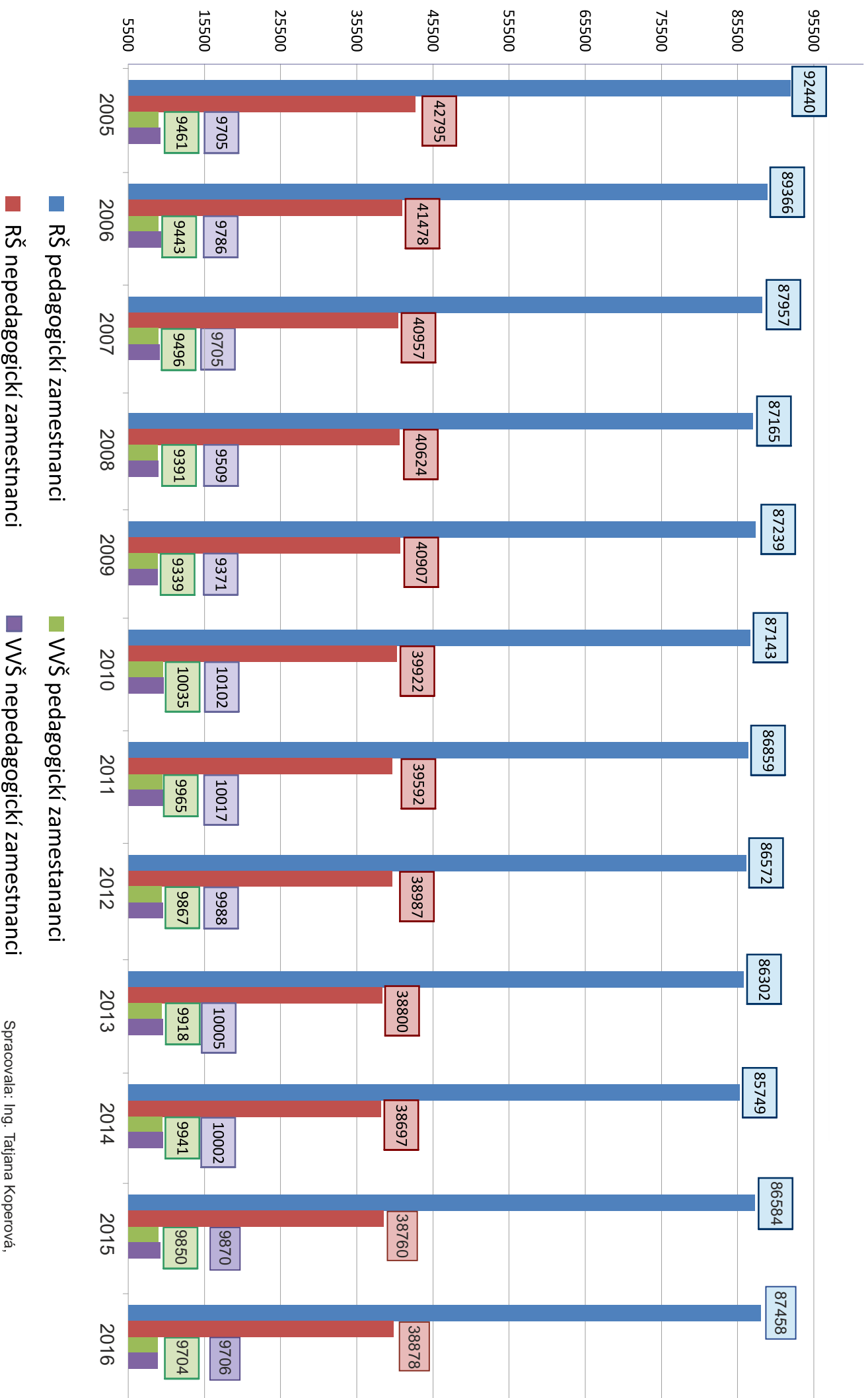
Kraj/€	priemerný plat
Žilinský kraj	950,0
materská škola <i>index k priemernej mzde</i>	807,1 85,0
základná škola <i>index k priemernej mzde</i>	1 075,7 113,2
gymnázia <i>index k priemernej mzde</i>	1 079,1 113,6
SOŠ <i>index k priemernej mzde</i>	1 102,9 116,1
konzervatóriá <i>index k priemernej mzde</i>	1 033,2 108,8
ZUŠ <i>index k priemernej mzde</i>	902,8 95,0
špeciálne školy <i>index k priemernej mzde</i>	1 049,7 110,5
centrá voľného času <i>index k priemernej mzde</i>	923,3 97,2
školský klub detí <i>index k priemernej mzde</i>	750,4 79,0
školské internáty <i>index k priemernej mzde</i>	931,3 98,0
školské stravovanie <i>index k priemernej mzde</i>	517,4 54,5

Kraj/€	priemerný plat
Banskobystrický kraj	897,0
materská škola <i>index k priemernej mzde</i>	810,1 90,3
základná škola <i>index k priemernej mzde</i>	1 054,1 117,5
gymnázia <i>index k priemernej mzde</i>	1 061,0 117,5
SOŠ <i>index k priemernej mzde</i>	1 070,3 119,3
konzervatóriá <i>index k priemernej mzde</i>	953,6 106,3
ZUŠ <i>index k priemernej mzde</i>	870,6 97,1
špeciálne školy <i>index k priemernej mzde</i>	1 080,1 120,4
centrá voľného času <i>index k priemernej mzde</i>	937,7 104,5
školský klub detí <i>index k priemernej mzde</i>	764,3 85,2
školské internáty <i>index k priemernej mzde</i>	1 010,2 112,6
školské stravovanie <i>index k priemernej mzde</i>	519,6 57,9

Kraj/€	priemerný plat
Prešovský kraj	830,0
materská škola <i>index k priemernej mzde</i>	815,8 98,3
základná škola <i>index k priemernej mzde</i>	1 115,3 134,4
gymnázia <i>index k priemernej mzde</i>	1 101,3 132,7
SOŠ <i>index k priemernej mzde</i>	1 114,2 134,2
konzervatóriá <i>index k priemernej mzde</i>	0,0 0,0
ZUŠ <i>index k priemernej mzde</i>	916,1 110,4
špeciálne školy <i>index k priemernej mzde</i>	1 171,8 141,2
centrá voľného času <i>index k priemernej mzde</i>	909,6 109,6
školský klub detí <i>index k priemernej mzde</i>	762,8 91,9
školské internáty <i>index k priemernej mzde</i>	962,3 115,9
školské stravovanie <i>index k priemernej mzde</i>	522,1 62,9

Kraj/€	priemerný plat
Košický kraj	972,0
materská škola <i>index k priemernej mzde</i>	826,5 85,0
základná škola <i>index k priemernej mzde</i>	1 104,9 113,7
gymnázia <i>index k priemernej mzde</i>	1 098,9 113,1
SOŠ <i>index k priemernej mzde</i>	1 095,3 112,7
konzervatóriá <i>index k priemernej mzde</i>	895,1 92,1
ZUŠ <i>index k priemernej mzde</i>	929,0 95,6
špeciálne školy <i>index k priemernej mzde</i>	1 130,8 116,3
centrá voľného času <i>index k priemernej mzde</i>	965,0 99,3
školský klub detí <i>index k priemernej mzde</i>	757,5 77,9
školské internáty <i>index k priemernej mzde</i>	1 021,5 105,1
školské stravovanie <i>index k priemernej mzde</i>	521,8 53,7

Prehľad o počte zamestnancov v školstve od roku 2005 – 2016

Ako ďalej v školstve?

V súčasnosti sa všetko odvíja od financií a riadenia. V regionálnom školstve sa ako najvhodnejší a najefektívnejší osvedčil spôsob riadenia školstva cez špecializovanú štátnu správu, čo boli bývalé školské správy. Bolo to jednoduchšie, lebo financie zo štátu na školstvo išli tam, kde boli určené. Súčasný spôsob financovania umožňuje presúvať financie z položky na školstvo, výchovu a vzdelávanie inam. Vieme, že sa to robí vo viacerých obciach i mestách. Pozrite sa do rozpočtov niektorých obcí, pričom zistíte, že pod položku vzdelávanie a výchova sa dostávajú výdavky na rôzne činnosti v obci (športové – futbal, hokej, kultúrne – koncerty). To nehovorím o financovaní chodníkov, osvetlenia, ktoré sa robili preto, že aj deti ich využívajú pri ceste do školy.

Je to pravda, ale čo škola a vyučovací proces? A to nesmieme zabudnúť na výchovu! Mám pocit, že za posledných 27 rokov sa zabudlo všeobecne, že predsa v školách prebieha výchovno-vyučovací proces!

Neopomenuteľnou otázkou riešenia problémov školstva je personálna politika. Je niečo nezdravé, keď riaditeľ(ka) školy s právnou subjektivitou musí ovládať taký diapazón z legislatívy, že sa môže zblázniť. A je nesprávne, že riaditeľ(ka) školy s právnou subjektivitou je prakticky neodvolateľ-

ný(á). Je nesprávne, keď o obsadení tejto dôležitej funkcie napokon rozhodujú ľudia, ktorí sa nerozumejú problematike školy a zamestnanci školy sú na vedľajšej koľaji. Je nevhodné, že legislatíva umožňuje rozhodovať o prísune financií, o činnosti školy obciam a ich predstaviteľom, čo sa veľakrát zneužíva. Česť tým, ktorí to nerobia.

V oblasti právneho povedomia viacerí zamestnanci nemajú vedomosti potrebné pre svoj život a pracovné zaradenie. V nadväznosti na to vzniká otázka: Majú absolventi nastupujúci do praxe právne povedomie – aspoň jeho základy?

Materiálne zabezpečenie výchovno-vyučovacieho procesu

Financie do tejto chúlостivej oblasti idú tromi prúdmi: 1. europeniaze – veľmi dobré peniaze, ale kryté takou byrokraciou, že veľa projektov, a to veľmi dobrých a osožných pre žiakov skončilo v koši, pričom niektoré projekty, ktoré „zhltili“ tieto financie, boli samoúčelné.

2. štátny rozpočet – vzhľadom na prenos práv, riadenia a zodpovednosti priamy tok financií pre ZŠ a MŠ sa prakticky vynuloval.

3. rozpočet z obcí – veľa obcí „svoju“ školu berie ako naozaj svoju, no sú také, pre ktoré je škola i učiteľia príťažou.

Uvediem niekoľko návrhov na riešenie situácie v našom školstve:

- Personalistika a mzdová politika – povinnosť štátu.
- Prevádzka škôl a školských zariadení – zodpovednosť obcí. Financovanie z podielových daní, formou viazanosti.
- Úprava legislatívy v oblasti riadenia škôl – ohraničenie funkčného obdobia riaditeľa školy s právnou subjektivitou so zmenou zloženia rady školy – posilnenie práv zamestnancov.
- Úprava študijných plánov pedagogických fakúlt – aprobácie podľa požiadavky praxe a zapracovanie pracovného práva.
- Prepracovať systém škôl (ZŠ i SŠ) s dôrazom na obsadenosť v triedach a potrebnosť druhu vzdelávania (na SŠ).

Na záver niekoľko viet: neexperimentujme a neobjavujme už objavené. Aj naša krajina sa hrdí a hrdila prepracovaným systémom vzdelávania a výchovy. Dobrý výkon zamestnanca sa dosahuje vytvorením vhodných podmienok na prácu a najmä tvorivú prácu. Základnou podmienkou je však dobré finančné ohodnotenie. Táto spoločnosť by si už mala konečne uvedomiť, že štát a jeho úroveň rastú zo základov. Tie vytvára školstvo a jeho zamestnanci.

PaedDr. Miroslav Kováč,
predseda Krajskej rady ZZŠ
pre Nitriansky kraj

VIAC FINANCIÍ DO ŠKOLSTVA – ZÁRUKA LEPŠIEHO VZDELÁVANIA A BUDÚCNOSTI NAŠICH DETÍ A MLÁDEŽE

8.00 vyučovanie

17.00 po vyučovaní

Nové právne predpisy za IV. štvrtrok 2017

Od 1. 9. 2017 nadobudlo účinnosť niekoľko právnych predpisov týkajúcich sa školstva.

1. Zákon č. 56/2017 Z. z.

Zákon, ktorým sa mení zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účinnosť od 1. 9. 2017

Novela školského zákona č. 56/2017 Z. z. rieši **problematiku zriaďovania tried v strednej odbornej škole, konkrétne zriaďovania spoločnej triedy (§ 33 ods. 10)**. Predmetnou novelou zákona sa odstráni problém vytvárania spoločných tried v stredných odborných školách pre príbuzné študijné a príbuzné učebné odbory, a to vypustením určenia minimálneho počtu žiakov v skupine pre daný študijný alebo učebný odbor v spoločnej triede. Vychádza sa pritom z predpokladu, že spoločnú triedu v strednej odbornej škole pre niekoľko príbuzných študijných odborov alebo učebných odborov je možné vytvoriť aj pre menší počet žiakov príslušného odboru so zachovaním zodpovedajúceho teoretického vyučovania odborných predmetov.

2. Zákon č. 57/2017 Z. z.

Zákon, ktorým sa dopĺňa zákon č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účinnosť od 1. 9. 2017

Novela zákona odstraňuje výkladový nedostatok tým, že jednoznačne spresňuje postavenie majstrov odbornej výchovy, učiteľov odbornej praxe a učiteľov umeleckej praxe, ktorí vykonávajú pedagogickú činnosť na pracovisku praktického vyučovania v systéme duálneho vzdelávania ako pedagogických zamestnancov. Keďže pracovisko praktického vyučovania je organizačná

súčasť zamestnávateľa, v praxi vznikali nejasnosti, či reálne aj naďalej ide o pedagogického zamestnanca.

Týmto zamestnancom sa **jednoznačne určuje status pedagogických zamestnancov**, a to začlenením pedagogických zamestnancov, ktorí vykonávajú pedagogickú činnosť na pracovisku praktického vyučovania, do zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch.

3. Zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len školský zákon) bol novelizovaný tiež:

• **zákonom č. 178/2017 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

• **zákonom č. 178/2017 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

► **Novela školského zákona od septembra rieši situáciu, keď dve stredné školy organizujú prijímacie skúšky v rovnaký deň**, preto bolo potrebné nanovo určiť podmienky prijímacej skúšky na strednú školu. Záujemca o štúdium na strednej škole má podľa školského zákona právo podať dve prihlášky na štúdium v odboroch vzdelávania, ktoré vyžadujú overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania. V praxi sa často stávalo, že ak záujemca toto svoje právo využil a podal dve prihlášky na štúdium, z dôvodu, že školy organizovali prijímacie skúšky v rovnaký deň, bolo mu znemožnené zúčastniť sa na prijímacích skúškach na obe školy, kam podal svoju prihlášku. Na odstránenie tejto prekážky bola prijatá novela ustanovenia § 66 ods. 5 školského zákona, podľa ktorého **orgán miestnej štátnej správy v školstve musí zabezpečiť, aby riaditelia stredných škôl v jeho územnej pôsobnosti určili na overenie špeciálnych schopností, zručností alebo nadania uchádzača termíny v čase od 25. marca do 15. apríla tak, aby sa termíny tohto overenia na jednotlivých**

vých stredných školách nezhodovali.

► **Novela školského zákona priniesla tiež možnosť spájať v jednej triede odborného učilišťa žiakov rôznych učebných odborov. Aby sa v prípade poklesu počtu žiakov v triede odborného učilišťa pod ustanovený počet nemusela trieda zrušiť, novelou § 100 doplnením odseku 9 sa zaviedla možnosť v odborných učilištiach zriadiť spoločnú triedu pre niekoľko učebných odborov.**

Účinnosť od 1. 9. 2017

• **zákonom č. 182/2017 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Účinnosť od 1. 9. 2017

► **Novela školského zákona prináša najväčšiu zmenu pri používaní učebníc, učebných textov a pracovných zošitov.** Učebnice, učebné texty a pracovné zošity sú dôležitou súčasťou vzdelávacieho procesu; schvaľuje ich ministerstvo školstva. Schválená učebnica, učebný text a pracovný zošit obsahujú schvaľovaciu doložku, ktorú vydáva ministerstvo školstva na základe odborného posúdenia ich súladu s princípmi a cieľmi výchovy a vzdelávania podľa školského zákona so štátnym vzdelávacím programom, pri plnení ktorého sa majú používať. **Podľa novelizovaného znenia § 13 školského zákona súčasťou schvaľovacej doložky je určenie lehoty platnosti schvaľovacej doložky.** Ministerstvo školstva, ministerstvo zdravotníctva a príslušný ústredný orgán štátnej správy jeden rok pred uplynutím určenej lehoty platnosti schvaľovacej doložky zabezpečia odborné posúdenie učebnice, učebného textu, pracovného zošita a učebnej pomôcky a vydajú novú schvaľovaciu doložku alebo zabezpečia vydanie novej učebnice, učebného textu, pracov-

ného zošita a učebnej pomôcky.

► Novela školského zákona sa dotkla aj ust. § 94 ods. 4 školského zákona, a to v tom smere, že v základných školách a stredných školách, ktoré nie sú špeciálnou školou, **bude pôsobiť školský špeciálny pedagóg, liečebný pedagóg, školský logopéd alebo školský psychológ, pri dodržaní podmienky, ak vzdelávajú viac ako 20 žiakov so zdravotným znevýhodnením – okrem žiakov so zdravotným znevýhodnením vzdelávaných v špeciálnych triedach.**

► So zmenou spôsobu pridelovania finančných prostriedkov obciam na činnosť školských klubov detí súvisí aj **zmena ustanovenia § 114 školského zákona, ktorý upravuje činnosť školského klubu detí.** Školský klub detí po novele zákona je vždy súčasťou školy, ktorá zabezpečuje pre deti, ktoré plnia povinnú školskú dochádzku na základnej škole, činnosť podľa výchovného programu školského zariadenia zameranú na ich prípravu na vyučovanie a na oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin. **Školský klub detí riadi a o podmienkach jeho fungovania rozhoduje riaditeľ školy, ktorej je školský klub detí súčasťou.**

4. Zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon č. 596/2003 Z. z.) **bol novelizovaný:**

• **zákonom č. 177/2017 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Účinnosť od 1. 9. 2017

► Ministerstvu školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky sa **ustanovuje kompetencia udeľovať a odnímať čestné názvy školám a školským zariadeniam.** Udeľenie čestného názvu je morálnym ocenením práce kolektívu zamestnancov školy a školského zariadenia. Vo vnútornom predpise ministerstva sa ustanovia podrobnosti o podmienkach podávania návrhov na udelenie čestného názvu, o ich vyhodnocovaní, o pravidlách použí-

vania čestných názvov, o odňatí čestného názvu.

► Novela zákona spresňuje dôvod skončenia členstva v orgánoch školskej samosprávy. V praxi nastávajú prípady, keď škola alebo školské zariadenie skončí s členom rady pracovný pomer (alebo iný pracovnoprávny vzťah) neplatne a pred opätovným nástupom zamestnanca na základe doplňujúcej voľby je do rady školy zvolený nový zástupca pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov. Členmi rady školy sú tak obaja, čo odporuje počtu zástupcov pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov, určenému zákonom alebo zriaďovateľom. Ustanovuje sa preto, **že členstvo pôvodného zástupcu pedagogických zamestnancov a nepedagogických zamestnancov zaniká aj neplatným skončením pomeru, resp. iného pracovnoprávneho vzťahu, teda napríklad uplynutím výpovednej lehoty na základe neplatnej výpovede.**

► Ďalšia zmena sa dotkla zániku výkonu funkcie riaditeľa a školského zariadenia.

Podľa nového ustanovenia § 3a zákona č. 596/2003 Z. z. výkon funkcie riaditeľa zaniká:

- uplynutím funkčného obdobia,
- vzdaním sa funkcie,
- odvolaním podľa § 3 ods. 7 alebo ods. 8 zákona č. 596/2003 Z. z.,
- právoplatnosťou rozhodnutia súdu o obmedzení spôsobilosti na právne úkony,
- dňom uvedeným v právoplatnom rozhodnutí ministerstva o vyradení školy alebo školského zariadenia zo siete alebo
- smrťou, alebo vyhlásením za mŕtveho.

Riaditeľ sa môže vzdať svojej funkcie písomným oznámením zriaďovateľovi. Výkon funkcie riaditeľa zanikne dňom doručenia písomného oznámenia zriaďovateľovi, ak v oznámení nie je uvedený neskorší dátum vzdania sa funkcie. Vzdanie sa funkcie nemožno vziať späť.

• **zákonom č. 182/2017 Z. z.**, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Účinnosť od 1. 9. 2017

► Novela zákona sa dotkla predkladania návrhu na kandidáta na riaditeľa zo strany rady školy. Zriaďovateľ vymenúva riaditeľa školy alebo školského zariadenia na päťročné funkčné obdobie na návrh rady školy. Rada školy predkladá návrh na kandidáta na riaditeľa na základe výsledkov výberového konania, okrem kandidáta, ktorý bol odvolaný zo zákonných dôvodov, t. j. ak bol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, za závažné porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov alebo na návrh hlavného školského inšpektora. **Z novelizovaného ustanovenia § 3 ods. 2 zákona č. 596/2003 Z. z. sa vypúšťa dôvod odvolania riaditeľa, ktorým je porušenie povinností a obmedzení vyplývajúcich z osobitného predpisu (§ 9 a § 10 zákona č. 552/2003 Z. z.) ako dôvod nemožnosti byť navrhnutý radou školy za kandidáta na riaditeľa na základe výsledkov výberového konania.** Z doterajšej právnej úpravy vyplývalo, že riaditeľ školy, ktorý podal oneskorene majetkové priznanie alebo z nebanlivosti porušil zákaz podnikania, bol odvolaný z funkcie a v dôsledku odvolania na základe uvedených dôvodov sa nemohol už uchádzať o funkciu.

► So zmenou spôsobu pridelovania finančných prostriedkov obciam **na činnosť školských klubov detí prichádza aj zmena v postavení školských klubov detí.** Podľa novelizovaného ustanovenia § 6 ods. 2 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. **školské kluby detí budú zriaďované už len ako súčasť základných škôl.** V prechodnom ustanovení § 39 hb zákona č. 596/2003 Z. z. sa rieši, že ak školský klub detí zriadený do 31. augusta 2017 nie je súčasťou základnej školy, **zriaďovateľ musí zabezpečiť všetky úkony smerujúce k tomu, aby bol školský klub detí najneskôr od 1. septembra 2018 súčasťou základnej školy, inak ministerstvo školstva rozhodne o vyradení školského klubu detí zo siete.**

JUDr. Renáta Matejová,
špecialistka na právne služby
pre Banskobystrický, Žilinský
a Trenčiansky kraj

Byť 10. v európskom vysokom školstve nie je len pranie, ale dôležitý strategický cieľ (II. časť) – Proces riešenia nedostatku financií na slovenských univerzitách

ABSTRACT

Gallo P., Habán M., Matušiková D., 2017: Being the 10th in European university education is not just a wish, but also an important strategic goal (Part 2) – The process of solving the lack of finances at Slovak universities

The paper deals with the development of Slovak university education by the year 2022 in terms of modern methods of strategic management and increasing the universities efficiency. It focuses mainly on financial flows management. It points to the positive and negative aspects of this process. It also proposes an effective solution to the problem based on financial and cost controlling. The content is linked to the „Dobrá Reforma“ document, which specifies the strategy of the development of Slovak university education until 2022. The paper is published in the journal Aktuality II / 2017 "Being 10th in European Higher Education is not just a wish but an important strategic goal (part I.). It examines the issues of financial management of universities and the processes of its improvement according to modern financial management procedures based on financial and cost controlling.

Key words: success factors, controlling, performance management, financial management, university education, benchmarking

Úvod

V súvislosti so strategickým dokumentom Učiace sa Slovensko vznikol zo strany odborového zväzu, ktorý reprezentuje zamestnancov univerzít v celom spektre a skupinu manažérov z praxe, alternatívny návrh pod názvom **DOBRA REFORMA – Návrh stratégie rozvoja slovenského vysokého školstva**. Úprimnou snahou tvorcov tohto návrhu bola na začiatku podpora materiálu Učiace sa Slovensko, ktorému však chýbali črty strategického dokumentu a presne formulované strategické ciele so zdokonalením finančného riadenia vysokých škôl. Ďalším dôvodom na tento príspevok je skutočnosť, že už pri štúdiu dokumentu Učiace sa Slovensko vzniklo množstvo pripomienok, ktoré presiahli rozsah dokumentu. Preto sa tvorcovia alternatívneho návrhu rozhodli dokument nekritizovať, ale spracovali **nové riešenie** tak, aby malo charakter dokumentu **určeného**

pre strategické riadenie vysokého školstva. Pri jeho zostavovaní sa použila moderná metodika používaná v strategickom riadení založená na zvyšovaní výkonnosti organizácie. Pri jeho naplnení umožní v pomerne krátkom čase štyroch rokov dosiahnuť úroveň vysokého školstva vyspelých krajín Európskej únie. Jednou z oblastí, ktorú treba v tomto procese rozvoja a približovania nevyhnutne riešiť, je oblasť riadenia financií. Každý, kto pôsobí v oblasti školstva a vedy, si uvedomuje akútny nedostatok finančných prostriedkov nielen v platovom ohodnotení zamestnancov, ale aj v materiálnom vybavení a podpore procesov vedy, výskumu a vzdelávania.

Ak chceme, aby naše školstvo bolo úspešné nielen v Európe, ale aj vo svete, malo by vo väčšej miere využívať **moderné metódy riadenia** nielen pri teoretickom výklade problematiky v pedagogickom procese, ale ich tiež prakticky **uplatniť v riadení univerzít** a celého rezortu školstva. Manažovanie a finančné riadenie musí byť profesionálne, zodpovedajúce dnešným požiadavkám. K tomuto cieľu musí nasmerovať svoje úsilie každá univerzita a celý rezort školstva. To znamená, že univerzity musia prejsť na systémy riadenia na báze controllingu, čo zodpovedá potrebám a požiadavkám 21. storočia. Zavedením controllingu a efektívneho riadenia výkonnosti univerzít možno proces uskutočniť vo veľmi krátkom čase. Procesy finančného riadenia sa stanú efektívnejšími a umožnia postupne vytvoriť **prirodzený rast plátov zamestnancov univerzít** tak, aby v rozmedzí rokov 2017 až 2022 dosiahli priemerné hodnoty krajín Európskej únie.

Riadenie výkonnosti univerzít a finančná perspektíva

Najvyšším strategickým cieľom Dobrej reformy je dostať Slovensko medzi tie krajiny Európy, ktoré ponúkajú kvalitné a moderné vzdelanie a majú modernú a vyspelú vedeckovýskumnú činnosť. V rámci ohodnotenia učiteľov je cieľom Dobrej reformy dosiahnuť do roku 2022 dvojnásobné platy oproti roku 2017. Na to, aby sme vedeli takéto projekty naplánovať, už nepostačuje mať len dobrú víziu, ale aj dobré finančné plánovanie a rozpočtovanie. Aby sa tento proces mohol úspešne realizovať, slovenské vysoko-

ké školstvo musí mať:

- víziu na 4-5 rokov,
- stratégiu rozvoja a strategické ciele s metrikami a hodnotami,
- kvalitný akčný plán s termínmi a so zodpovednosťami,
- efektívne finančné riadenie a dobrý spôsob financovania,
- kvalitný manažment a riadenie.

V rámci systému riadenia výkonnosti možno považovať za primárnu a najdôležitejšiu perspektívu, kde sa prejaví výrazne požadované efekty, perspektívu finančnú, ktorá je úzko nadviazaná na ďalšie tri perspektívy: zákaznícku, procesnú a učenie sa rastu. Ak sa naplnia strategické ciele v týchto troch perspektívach, finančná perspektíva zdokumentuje úspešnosť a zlepšenie výkonnosti univerzít v požadovanom smere.

Na základe navrhutej strategickkej mapy (publikovanej v 1. časti.) boli navrhnuté štyri vrcholové indikátory výkonnosti KPI, a to:

1/ **Spokojnosť zamestnancov** ako najvyšší indikátor rozvoja vysokých škôl (perspektíva učenia sa rastu). V súčasnosti nám nie je známe, že by sa tento významný ukazovateľ sledoval.

2/ **Optimálne procesy** ako ukazovateľ kvality priebehu procesov na vysokých školách (procesná perspektíva). Tento ukazovateľ na úrovni vysokého školstva úplne chýba.

3/ **Spokojnosť zákazníkov** (študentov, praxe) ako indikátor kvality štúdia a vedeckovýskumnej práce (zákaznícka perspektíva). Sú určité pokusy sledovať tento ukazovateľ, ale jeho vyhodnocovanie a postupy v sledovaní nie sú v súlade so sledovanými cieľmi.

4/ **Ekonomická pridaná hodnota** ako ukazovateľ zabezpečenia finančnej stability vysokých škôl (finančná perspektíva). Vôbec sa nesleduje.

Na obrázku 1 je uvedená sústava strategických cieľov a stratégia, ktorou by sa malo riadiť slovenské vysoké školstvo do roku 2022. Je vymedzených 26 strategických cieľov v štyroch perspektívach. K nim treba priradiť ukazovatele a hodnoty a začať monitorovať ich plnenie, sledovať odchýlky a navrhovať riešenia. Ukazovatele strategického plánu a hodnoty sa najskôr musia definovať na najvyššej úrovni, to je na úrovni ministerstva. Následne musia v zmysle tejto tabuľky

Obrázok 1 Sústava strategických cieľov slovenského vysokého školstva a navrhovaná stratégia (Zdroj: vlastné spracovanie)

Stratégia rozvoja a strategické ciele s metrikami

Stratégia defenzívna:
Odstrániť slabé stránky a eliminovať ohrozenia:

Strategické ciele

Strategické aktivity

Cieľ 1	Byť medzi prvými 10 krajinami EÚ v úrovni vzdelania
Cieľ 2	Zvýšiť rentabilitu univerzít
Cieľ 3	Zvyšovať tržby
Cieľ 4	Optimalizovať náklady
Cieľ 5	Zlepšiť likviditu
Cieľ 6	Zabezpečiť dostatok finančných zdrojov
Cieľ 7	Optimalizovať bežné a kapitálové výdavky
Cieľ 8	Posilnenie konkurencieschopnosti
Cieľ 9	Zlepšiť spokojnosť zákazníkov
Cieľ 10	Posilniť imidž univerzít
Cieľ 11	Rast počtu zahraničných študentov
Cieľ 12	Zlepšenie prepojenia s praxou
Cieľ 13	Udržanie súčasného počtu študentov
Cieľ 14	Zlepšenie marketingovej komunikácie
Cieľ 15	Optimalizovať procesy
Cieľ 16	Zlepšiť kvalitu vyučovacieho procesu
Cieľ 17	Flexibilita štúdia
Cieľ 18	Posilniť vedecko-výskumný potenciál
Cieľ 19	Zlepšiť grantovú činnosť
Cieľ 20	Zavádzanie inovatívnych technológií
Cieľ 21	Spokojnosť zamestnancov
Cieľ 22	Spravodlivé hodnotenie výkonnosti
Cieľ 23	Zlepšiť systém motivovania zamestnancov
Cieľ 24	Rozšíriť vzdelávacie procesy
Cieľ 25	Zlepšiť pracovné podmienky
Cieľ 26	Motivovať vedeckú činnosť

V tabuľke sú modrým vyznačené riadky, ktoré sa týkajú finančného a nákladového controllingu a potreby spracovania rozpočtov.

BSC 1 navrhnuť na úrovni univerzít podobné tabuľky (BSC 2), ktoré zvýšia a umožnia sledovať výkonnosť každej univerzity. Navrhnuté ciele, ich ukazovatele a hodnoty musia vychádzať z uvedenej tabuľky BSC 1. V treťom kroku sa tieto aktivity vykonávajú na úrovni fakúlt. Tak sa vytvorí prehľadný a účinný systém strategického riadenia slovenského vysokého školstva a zo strany vedenia možno ovplyvňovať deje tak, aby sa dosiahli požadované výsledky a došlo k naplneniu vízie.

Kolektívne vyjednávanie nerieši situáciu v školstve, pretože sa neakceptujú postupy finančného riadenia, ale len poukazuje na bezmocnosť zamestnancov školstva a zlú situáciu v tomto rezorte. Podobne je to na strane vlády, kde sa zbytočne vynakladajú finančné prostriedky na zbrojenie a riešenie sporov, na ktoré má vláda celý štáb úradníkov. Navrhované finančné riadenie a strategický plán tieto nedostatky odstraňujú v plnom rozsahu a stavajú riadenie školstva minimálne na európsku úroveň. Riadenie nie je už politické, ale vedecké a manažérske.

Ak sa pozrieme na zvyšovanie efektívnosti slovenského vysokého školstva prostredníctvom uskutočnenej SWOT analýzy (tab. 1) a jej výstupov formou projektov, vidíme, že jedným z najdôležitejších projektov je oblasť financovania vysokých škôl.

Pre úplnosť uvádzame **akčný plán**, ktorý vypracovala skupina expertov v rámci

dokumentu Dobrá reforma – Stratégia rozvoja slovenského vysokého školstva. Zahrňuje aj termíny ukončenia jednotlivých aktivít tak, aby sme v roku 2022 naplnili stanovené strategické ciele. Modrým sú vyznačené aktivity, ktoré sa týkajú finančného riadenia a procesov zostavovania finančného plánu a rozpočtov vo väzbe na strategický systém riadenia výkonnosti organizácie s cieľom naplniť stanovenú víziu.

Postup tvorby a získania zdrojov možno zhrnúť do nasledujúcich krokov:

1. Na úrovni ministerstva sa vypracuje strategická mapa a tabuľka strategických cieľov s metrikami a doplnia sa hodnoty na jednotlivé časové obdobia – BSC 1.
2. Dokument BSC 1 sa poskytne univerzitám, ktoré si vypracujú vlastnú strategickú mapu a strategické ciele s metrikami a hodnotami na úrovni každej univerzity – BSC 2 s podporou fakúlt a akademického senátu univerzity.
3. Univerzity poskytnú dokument BSC 2 fakultám, ktoré na základe neho spracujú BSC 3 so strategickými cieľmi na úrovni každej fakulty.
4. Na základe BSC 3 každá fakulta spracuje svoje rozpočty so zapracovaním inovatívnych a rozvojových zámerov a vývoja na najbližšie štyri roky. Rozpočty vypracuje každá samostatná organizačná jednotka fakulty a týka sa bežných aj kapitálových výdavkov vrá-

tane zvýšenia miezd.

5. Vypracované rozpočty sa **kumulujú na úrovni univerzity**, ktorá do kapitálových a bežných výdavkov zapracuje svoje potreby a požiadavky vrátane zvýšenia miezd na úrovni univerzity.
6. Rozpočty univerzít sa kumulujú na úrovni ministerstva, ktoré tým získa základný dokument na riadenie financií.

Významnou zmenou v tomto procese je práca s finančnými zdrojmi, a teda aj **zmeny súvisiace s kompetenciami**. Zmenia sa kompetencie ministra, ktorý už nebude rozdeľovať prostriedky vyčlenené zo štátneho rozpočtu, a to zvyčajne na základe vyjednávania a metódy možností. Prídelené prostriedky zo štátneho rozpočtu sa potom rozdelili na základe určitých kritérií medzi univerzity a fakulty. Novou úlohou ministra školstva a financií už nebude ich rozdeľovanie, ale manažovanie a získavanie požadovaných zdrojov s cieľom uspokojiť požiadavky vysokého školstva. Univerzity majú svoju samostatnosť a úlohou ministerstva je uspokojiť ich požiadavky v danom smere tak, aby došlo k naplneniu stanovenej vízie, čím sa naše školstvo zaradí medzi najvyspelejšie školstva v EÚ. To znamená, že ministerstvo nebude fungovať na báze rozdeľuj a panuj a tvoriť rozpočty na báze historických údajov, ale bude sa riadiť na základe princípu **zabezpečiť a pomáhať**. To je základná zmena, ktorú treba uskutočniť v rezorte školstva. Treba si uvedomiť nielen samotnú zmenu, ale aj **princípy samostatnosti a slobody vedeckého bádania a smerovania univerzít a profesionalizovať** ich riadenie v smere zvyšovania konkurencieschopnosti v rámci EÚ aj sveta.

Tabuľka 1 Projekty SWOT analýzy

Strategické projekty:

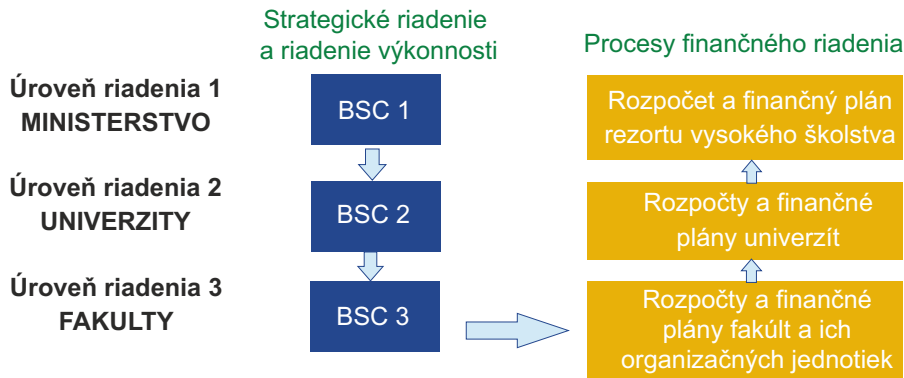
- Projekt 1 – Strategický plán rozvoja a zvyšovania výkonnosti rezortu vysokého školstva, univerzít.
- Projekt 2 – HR Scorecard – riadenie ľudských zdrojov.
- Projekt 3 – Študenti a štúdium.
- **Projekt 4 – Riadenie financií vo vysokom školstve.**
- Projekt 5 – Riadenie pedagogického procesu.
- Projekt 6 – Riadenie vedeckovýskumného procesu.
- Projekt 7 – Legislatíva riadení univerzít.
- Projekt 8 – Manažovanie univerzít.

Meranie rozvoja a výkonnosti univerzít

Ekonomická pridaná hodnota sa stáva kľúčovým ukazovateľom rozvoja nášho vysokého školstva a univerzít. Číselne nám vyjadruje skutočnosť, ako sa postupne naplňujú perspektívy a zvyšuje sa úro-

Tabuľka 2 Akčný plán

P. č.	Aktivita	Termín	Zodpovedný	Plnenie	Výsledok
1	Vypracovanie ideového projektu strategického rozvoja VŠ	január 2017	Pracovná skupina	Splnené	Projekt
2	Prerokovanie na úrovni poslaneckého výboru a prezidenta SRK	júl 2017	Pracovná skupina + zainteresované osoby	Splnené	Súhlas
3	Prerokovanie na úrovni MŠVVaŠ SR – získanie súhlasu a podpory	december 2017	Pracovná skupina + zainteresované osoby		
4	Vytvorenie finálneho projektu	január 2018	Pracovná skupina		
5	Finálny projekt – vízia strategických cieľov, metriky, akčný plán financovanie – odsúhlasenie	február 2018	Pracovná skupina Dobrá reforma		
6	Stretnutie so zástupcami univerzít a prezentácia výsledkov	február 2018	Pracovná skupina zástupcovia univerzít		
7	Spracovanie stratégie na úrovni univerzít	marec 2018	Pracovná skupina zástupcovia univerzít		
8	Preskúmanie a schválenie projektov na úrovni univerzít a MŠVVaŠ SR	apríl 2018	Pracovná skupina zástupcovia univerzít		
9	Spracovanie stratégie na úrovni fakúlt univerzity, prerokovanie a schválenie	máj 2018	Pracovná skupina, univerzity, fakulty		
10	Implementácia a spustenie do praxe, plnenie cieľov a monitorovanie výsledkov	jún 2018	Pracovná skupina, univerzity, fakulty		
11	Spracovanie finančných plánov a rozpočtov na úrovni fakúlt a univerzít	jún 2018	Fakulty, univerzity, pracovná skupina		
12	Spracovanie finančných plánov a rozpočtov na úrovni univerzít MŠVVaŠ SR	júl 2018	Pracovná skupina, univerzity, minister		
13	Získanie zdrojov zo štátneho rozpočtu podľa priorít	august 2018	Pracovná skupina, minister		
14	Alokácia zdrojov podľa rozpočtov na úrovni univerzít a fakúlt	august 2018	Pracovná skupina, ministerstvo, univerzity		
15	Ukončenie projektu a kontrola jeho zavedenia	september 2019	Zainteresované osoby		

Obrázok 2 Priebeh procesov dekompozície strategických cieľov a tvorba rozpočtov a finančných plánov

veň univerzít. Z toho dôvodu je dôležité uvedomiť si, že na tvorbu ekonomickej pridanej hodnoty (to znamená hodnoty, kde výstupy prevyšujú vstupy do systému a sú vyjadrené v eurách) vplyva každý proces a každý človek, ktorý na univerzite pracuje. Vo finančnej perspektíve sa to prejaví v **zabezpečení likvidity univerzít**. To znamená, že každá univerzita má práve toľko finančných prostriedkov, koľko potrebuje.

Byť likviditný a mať dostatok finančných prostriedkov na procesy prebiehajúce na univerzitách však nepostačuje. Tak, ako to poznáme v podnikateľskej praxi, aj na univerzitách musia byť tieto procesy a efekt z nich plynúci **rentabilné**, čiže univerzity by nemali vytvárať stratu. Dotácie zo strany ministerstva by mali vykrývať nedostatok finančných prostriedkov. Ak však univerzity začnú vykonávať svoje činnosti rentabilne, objem dotačných finančných prostriedkov na rozvoj univerzít v dlhodobom horizonte bude čoraz menší, pretože univerzity svojou činnosťou pre prax si tieto finančné prostriedky postupne začínajú vytvárať samy. Tak zároveň naše školstvo priblíži praxi a súčasne mu vytvoríme perspektívu do budúcnosti, ktorú bude môcť svojou vedeckovýskumnou prácou v čoraz vyššej miere ovplyvňovať. Nástrojom, ako to rýchle a správne dosiahnuť, je controlling a moderné metódy finančného plánovania a riadenia.

Ak chceme tento cieľ dosiahnuť, musí sa **zmeniť celý systém finančného riadenia** a plánovania finančných prostriedkov. V súčasnosti sa plánuje zhora nadol: ministerstvo na základe určitých špecifikovaných požiadaviek rozdeľuje finančné prostriedky smerom nadol. Vôbec sa nezamýšľa nad tým, koľko finančných prostriedkov a na čo univerzity potrebujú. Jasne to vidieť v nekonceptnom rozdeľovaní finančných prostriedkov z eurofondov, keď môže ľubovoľná, aj paneláková firma získať prostriedky určené na rozvoj univerzít, vedy a vzdelávania na Slovensku. Aj laikovi je zrejmé, že ide o nekonceptné a účelové rozdelenie finančných prostriedkov bez hlbšieho koncepčného zámeru. Podobne to brzdí proces verejného obstarávania, keď si napríklad USB

kľúč v hodnote 10 eur musíte nakupovať od vybranej firmy za 40 eur z dôvodu, že je s ňou podpísaná zmluva o verejnom obstarávaní. Individuálne ho možno získať za jeden deň alebo hodinu. Cez proces finančného riadenia a verejného obstarávania to trvá neúmerne dlhšie alebo sa to vôbec neudeje. Z pohľadu riadenia výkonnosti to hovorí o tom, že tieto **procesy vôbec nefungujú** a ich optimalizácia a perspektíva sú skoro nulové. Je to prejav **nekonceptného a účelového riadenia finančných prostriedkov**, ktoré nespĺňa základné podmienky dobrého finančného riadenia, ktorým je nákladový a finančný controlling. Ak sa prostriedky dobre naplánujú do rozpočtu, potom ich možno aj efektívne minúť a netreba žiadne verejné obstarávanie ani nákup vo vybraných firmách.

Podobne sa dajú riešiť **otázky platového ohodnotenia** a odmeňovania zamestnancov vysokých škôl. Súčasný systém platových taríf je zastaraný a nezodpovedá skutočnosti ani trendom v Európskej únii. Treba navrhnúť nový, v ktorom sa platy prispôbia priemeru európskej univerzity skokom a nie postupným nárastom po 6 %, ako to uskutočňuje, resp. v roku 2018 nechce zrealizovať súčasná vláda. Svedčí to o zlých prioritách a zlom finančnom riadení na úrovni štátu. Ekonomika, ktorá rastie a zvyšuje HDP a nemá na zvyšovanie platov učiteľov, poukazuje na veľkú chybu vo finančnom riadení a nekontrolovaný únik financií do iných oblastí. Dôvodom toho sú zlé priority, ktorými sa spravovanie štátneho rozpočtu riadi. **V každej úspešnej krajine alebo v krajine, ktorá chce byť úspešná, je najvyššou prioritou zdravie, vzdelanie a bezpečnosť. V skutočnosti však neefektívny výdaj miliardy eur do bojových vozidiel tento problém nerieši, lebo bezpečnosť nezaručujú bojové vozidlá, ale vzdelaný a zdravý národ.** Ak mali byť tieto prostriedky vynaložené správne, tak by to malo byť do zdravia a na vzdelávanie. A to by malo byť najvyššou prioritou vlády. Postup, ako vyriešiť tento problém, zhrnieme do niekoľkých bodov:

1. Zmeniť priority v rozdeľovaní finančných zdrojov a na prvé miesto dať

školstvo a zdravotníctvo.

- 2. Zrušiť plánovanie finančných prostriedkov na základe historických údajov** a zaviesť ich pridelovanie na základe priorit a strategických cieľov, ich metrická a hodnota,
- 3. Zmeniť systém riadenia a pridelovania finančných prostriedkov** a pridelovať finančné prostriedky podľa pravidiel finančného a nákladového controllingu **zdola nahor** za dodržania strategických cieľov v oblasti riadenia slovenského vysokého školstva.
- 4. Zabezpečiť samostatnosť a podporiť inovatívnosť** v rozvoji univerzít pri rozhodovaní o použití finančných zdrojov. Pre finančné plánovanie a riadenie postačujú kvalitne zostavené rozpočty a nie rôzne umelo vytvorené koeficienty a kritériá. Každá fakulta a univerzita zodpovedá za ich efektívne a účelné použitie.
- 5. Upraviť platové podmienky zamestnancov univerzít a ostatných vysokých škôl**, aby v priebehu rokov 2020 – 2022 boli vyrovnané minimálne na priemernú úroveň štátov EÚ.
- 6. Zmeniť kompetencie v oblasti rozdeľovania finančných zdrojov** od ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu až po fakulty tak, aby umožnili naplniť strategické ciele, ktoré si univerzity stanovili.

Finančné potreby slovenského vysokého školstva

V tabuľke 3 uvádzame odhadovanú potrebu finančných prostriedkov do roku 2022, aby sa slovenské vysoké školstvo priblížilo úrovni Európskej únie. Navrhované financie bude potrebné korigovať podľa rozpočtov univerzít a celkového požadovaného rozpočtu na rozvoj slovenského vysokého školstva.

Záver

Pri skúmaní tejto problematiky si môžeme položiť otázku: *Prečo sa nič nedeje a slovenské školstvo sa nerozvíja?* Odpoveď je pomerne jednoduchá a možno na ňu použiť výrok najznámejšieho predstaviteľa moderného manažmentu Petra Druckera: *Najskôr robíť správne veci a potom ich robiť správne.* K tomu možno dodať jednu základnú tézu z manažovania: **Manažovanie prenechajme odborníkom v riadení a nie politikom.**

Prečo je vhodné rozhodnúť sa pre Dobrú reformu?

- Definuje víziu rozvoja vysokého školstva na obdobie štyroch rokov z pohľadu rozvoja informačnej spoločnosti pre 21. storočie.
- Tvorí ucelenú strategickú koncepciu rozvoja školstva, ktorá umožní zaradiť slovenské vysoké školstvo medzi najlepšie krajiny EÚ.

Tabuľka 3 Potreba finančného krytia efektívneho rozvoja slovenských vysokých škôl (Zdroj: Štatistický úrad SR a vlastné spracovanie)

Makroekonomický ukazovateľ	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Hrubý domáci produkt SR (ŠÚSR) – mld. EUR	76,52	79,2	80	82	84	86	86	86
Výdavky na školstvo – mld. EUR	1,49	1,23	1,43	1,7	2,2	2,5	2,5	2,5
Výdavky na vysoké školy – mld. EUR	0,45	0,46	0,48	0,65	1	1,3	1,3	1,3
% z HDP školstvo – %	1,95 %	1,55 %	1,79 %	2,07 %	2,62 %	2,91 %	2,91 %	2,91 %
% z HDP vysoké školstvo	0,59 %	0,58 %	0,60 %	0,79 %	1,19 %	1,51 %	1,51 %	1,51 %
Projekt rozvoja VŠ – DOBRÁ REFORMA								
Prostriedky na rozvoj školstva – mil. EUR	1 492	1 226	1 433	1 700	2 200	2 500	2 500	2 500
Prostriedky na rozvoj VŠ – mil. EUR	453	462	481	481	700	850	1 040	1 250
Potreba prostriedkov na zvýšenie kvality VŠ – mil. EUR				60	60	60	60	60
Potreba prostriedkov na zvýšenie kvality VŠ celkovo – mil. EUR				541	760	910	1 100	1 310
Rozvojové impulzy a % z HDP vysoké školstvo – %				0,66%	0,90%	1,06%	1,28%	1,52%

- Akceptuje požiadavky praxe a rozvoja spoločnosti.
- Presne definuje strategické ciele a navrhuje spôsoby, ako ich dosiahnuť.
- Vymedzuje silné a slabé stránky rozvoja vysokého školstva na Slovensku, jeho príležitosti a ohrozenia. Vymedzuje prioritné stratégie a projekty.
- Podporuje inovácie na zefektívnenie študijných programov na VŠ a podľa najnovších potrieb a požiadaviek rozvoja osobnosti a praxe.
- Nezaobera sa operatívnymi problémami, ale sústreďuje sa na kľúčové faktory úspechu vysokého školstva a jeho inovácie.
- Umožňuje presne stanoviť finančné požiadavky na reformu.
- Má tím ľudí, ktorí sú schopní v priebehu krátkeho obdobia dopracovať ju do konca a nezostať v štádiu rozpracovanosti alebo koncepcie.

Bližšie informácie o alternatívnom projekte Dobrá reforma: <https://www.ozpsav.sk/files/dobra%20reforma.pdf>

Čo všetko treba urobiť pre to, aby sa úspešne realizovala?

1. Schváliť manažéra projektu a jeho podporu zo strany MŠVVaS, univerzít, fakúlt a praxe.
2. Vypracovať finálny projekt a schváliť.
3. Vypracovať čiastkové stratégie na úrovni univerzít a fakúlt.
4. Vypracovať finančné plány a rozpočty fakúlt – univerzít a konsolidovať financie na úrovni ministerstva.
5. Dať potrebné zdroje z rozpočtu.
6. Alokovať ich podľa finančných plánov na univerzity a fakulty.
7. Začať plniť strategické ciele a projekty a pravidelne ich monitorovať a vyhodnocovať. Riešiť vzniknuté odchýlky.

Aký bude výsledok?

1. Slovenské vysoké školstvo bude patriť do roku 2022 medzi prvých desať naj-

- lepších systémov vzdelávania v Európskej únii.
2. Zdvojnásobia sa odmeny za vykonanú prácu a zlepši sa postavenie pracovníkov univerzít.
 3. Vytvorí sa nová generácia vysokoškolských učiteľov a univerzity opustia kvalitní študenti, ktorí podporia rozvoj krajiny aj EÚ.

Aké budú dôsledky?

1. Zvýši sa sila ekonomiky, rast hospodárstva a HDP SR.
2. Na Slovensku vzrastie vzdelanostná úroveň. Ľudia nebudú odchádzať do zahraničia a zastaví sa úbytok mladých ľudí.

Na základe dlhoročných skúseností môžeme konštatovať, že moderný manažment dáva jasné postupy na to, ako je možné reformu vysokého školstva uskutočniť. Reforma sa nerobí zbieraním pripomienok, ale má tvoriť ucelenú koncepciu rozvoja, s ktorou súhlasí každý zamestnanec vysokých škôl. Každý v nej pozná svoju úlohu na dosiahnutí strategických cieľov a vie, ako ju naplniť tak, aby boli všetci maximálne spokojní. Preto aj jedným z najdôležitejších ukazovateľov naplnenia strategických cieľov je spokojnosť zamestnancov rezortu školstva, vedy, výskumu a športu. Jej dôležitou súčasťou musí byť aj finančná projekcia a požiadavky na finančné zdroje, o čo sme sa snažili práve v našej Dobrej reforme.

doc. Ing. Peter Gallo, CSc.,
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.,
PhDr. Daniela Matušíková

Literatúra:

1. ARMSTRONG M., BARON A., 2004: Managing Performance: Performance Management in Action. 2. vyd. Londýn : Chartered Institute of Personnel and Development.

2. GALLO P., 2008: Balanced Scorecard: Teória a metodika tvorby systému vo firme. Prešov : Dominanta.
3. HORVÁTH et al., 2004: Balanced Scorecard v praxi. 1. vyd. Praha : Profess Consulting. ISBN 80-7259-033-2.
4. KAPLAN R., NORTON D., 2002: Balanced Scorecard. Strategický systém měření výkonnosti podniku. 3. vyd. Praha : Management Press. ISBN 80-7261-063-5.

ABSTRAKT

Gallo P., Habán M., Matušíková D., 2017: Byť 10. v európskom vysokom školstve nie je len pranie, ale dôležitý strategický cieľ (2. časť) – Proces riešenia nedostatku financií na slovenských univerzitách.

Príspevok sa zaoberá problematikou rozvoja slovenského vysokého školstva do roku 2022 z pohľadu moderných metód strategického riadenia a zvyšovania výkonnosti univerzít, najmä na riadenie finančných tokov a financovanie vysokého školstva. Poukazuje na pozitívne a negatívne stránky tohto procesu a navrhuje efektívne riešenie problému na báze finančného a nákladového controllingu. Obsahovo nadväzuje na dokument Dobrá reforma, ktorá bližšie špecifikuje stratégiu rozvoja slovenského vysokého školstva a univerzít do roku 2022. Článok bol už zverejnený v časopise Aktuality zväzu číslo II/2017 pod názvom Byť 10. v európskom vysokom školstve nie je len pranie, ale dôležitý strategický cieľ (1. časť). Skúma problematiku finančného riadenia univerzít a postupy jeho zdokonalenia podľa moderných prístupov v oblasti riadenia financií na základe finančného a nákladového controllingu. **Kľúčové slová:** faktory úspechu, controlling, riadenie výkonnosti, finančné riadenie, vysoké školstvo, benchmarking

Recenzent: prof. RNDr. Blažej Pandula, CSc.

Aktuálne trendy v školskom vzdelávaní II

Zameranie vzdelávacej politiky v krajinách Európskej únie a vo vybranom zahraničí s výhľadom do roku 2020 až 2025

ABSTRACT

Matulčíková M., 2017: Current trends in education

This study focused on identifying and analyzing theories, frameworks and partial questions on the implementation of educational policy in EU and other countries. On the basis of the evidence collected through literature reviews (on-line reviews), case studies (EU, CR, USA, Canada Finland) is produced recommendations for (school) policy and practice in the Slovak Republic.

Keywords: European educational policy, changes and reforms in education, ET2020, quality of educational outputs, competences, pedagogical innovations

Zameranie súčasných reformných zmien v školstve Fínska

K aktuálnym strategickým reformám vo fínskom školstve možno nájsť dva zásadné dokumenty, publikované v anglickom jazyku: Learning and Competence 2020 (FNBE, 2011) a Learning and Competence 2025 (Aulis Pitkälä, 2015). Aj keď sa v názvoch oboch dokumentov používa pojem kompetencia, dokumenty túto problematiku neanalyzujú a neprognozujú, problematika zostáva v deklaratívnej rovine. Posilnenie kompetencií a renovácia učebnej kultúry (2015, s. 5). Pod týmto názvom sa oveľa viac pozornosti venuje otázkam pohody na vyučovaní z aspektu žiakov – well-being (2015, s. 6, s. 14). Prečo je to tak? – vyplýva logická otázka. Najskôr sa ponúka provokatívna otázka: či samotní Fíni považujú vlastný vzdelávací systém za taký kvalitný ako posudzovatelia zo zahraničia. Dôvody však môžu byť historicko-pedagogické a dotýkať sa ponímania významu a projektovania obsahu vzdelávania vo Fínsku. Fínske kurikulum (Core Curriculum) problematiku kľúčových kompetencií neobsahuje. Riaditeľka oddelenia pre vývoj kurikula Irmeli Halinen upozorňuje, že jadro kurikula pre jednotlivé učebné predmety bolo napísané tak, že jeho ciele obsahujú aj ciele kompetencií, vyjadrujú ich. Hodnotenie kompetencií

je teda súčasťou hodnotenia predmetov. Ak sa pozrieme na staršie kurikulum z roku 2004 (k novým reformným zmenám sa ešte vrátíme), zistíme, že určité kľúčové kompetencie žiakov sú v kurikule vyjadrené implicitne, už v kapitole venovanej poslaniu vzdelávania. Ide o celoživotné učenie, kritické hodnotenie, zdravé sebedovetie. Podobne integračne je obsah kľúčových kompetencií zahrnutý do vymedzenia vzdelávacích odborov v 7. bode kurikula. Ak sa pozrieme na cieľové vymedzenie učiva, napríklad v predmete matematika, zistíme, že mnohé vzdelávacie ciele sú kompetenčne zamerané.

Napríklad:

„Žiaci sa učia sústrediť sa, počúvať, komunikovať a rozvíjať svoje myslenie, z pochopenia a vyriešenia problémov budú pociťovať radosť a uspokojenie.“ (Srovnávací analýza, 2011 s. 13).

čových kompetencií nie je pre jednotlivé vzdelávacie obsahy a učebné predmety vymedzené jednotne. V niektorých prípadoch ide o formulácie opisu činností a výkonov, inde zasa prostredníctvom názvu učiva (Srovnávací analýza, 2011, tamže). Úroveň vymedzenia kľúčových kompetencií žiakov teda zásadným spôsobom závisí od úrovne vymedzenia vzdelávacích cieľov, prístupov k obsahu vzdelania.

Uviest' tiež treba, že pre každý vzdelávací odbor pre príslušné ročníky sú spracované opisy dobrého výkonu (description of a good performance) alebo kritériá pre záverečné hodnotenie (final-assessment criteria). Ako konštatujú autori porovnávacej analýzy, sú vo fínskom kurikule „špecifikované úrovne znalostí a zručností, ktoré predstavujú základ aj pre slovné, aj pre číselné hodnotenie žiakov“ (tamže, s. 14).

Problematika kľúčových kompetencií žiakov je zrejme vo fínskom školstve Národnou radou pre vzdelávanie priebežne sledovaná, pretože existuje ďalší dokument z roku 2009, venovaný kľúčovým kompetenciám: Key Competences for lifelong learning in Finland. Education 2010 (2009). Odborníci, ktorí analyzovali fínske kurikulum (Core curriculum), konštatovali, že takéto vymedzenie kľú-

Zaujímavo je riešená aj **výchovná časť** komplexne poňatého vzdelávania. Predmetom hodnotenia sú prejavy, ktoré sa dotýkajú učebnej práce a správania žiaka. Úroveň pracovných návykov a zručností je súčasťou odborného hodnotenia (v rámci učebných predmetov a vzdelávacích oblastí). Učiteľia si všímajú konkrétne prejavy žiakov v oblasti plánovania, realizácie a hodno-

Ukážka (<http://msmt.cz/file/34419,s.3>)

1. A: Účasť na predškolskom vzdelávaní

Definícia: Podiel detí vo veku od 4 rokov do veku typického pre začiatok školskej dochádzky do základnej, podiel detí, ktoré sa zúčastňujú na predškolskom vzdelávaní (referenčná úroveň ET 2020).

Dostupnosť dát: Eurostat, databáza referenčných úrovni ET 2020, prípadne MŠMAT (štatistický výkaz S1) vo väzbe na demografiu (každoročne).

Stav v roku 2012: 86,1 %.

Cieľ pre rok 2020: dosiahnuť hodnotu aspoň 95 % podľa ET 2020.

Priority vzdelávacej politiky ČR sú formulované v troch základných oblastiach (www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelavaci-politiky-2020):

- 1/ znižovanie nerovnosti vo vzdelávaní,
- 2/ podpora kvalitnej výučby a (práce) učiteľa,
- 3/ zodpovedné a efektívne riadenie vzdelávacieho systému.

Vo vzťahu k **znižovaniu nerovnosti vo vzdelávaní** dokument plánuje zaviesť povinný posledný ročník predškolského vzdelávania, znížiť počet odkladov školskej dochádzky, do maturitnej skúšky povinne zaradiť matematiku a zaviesť majstrovské skúšky do nižšieho stredného odborného vzdelávania.

V rámci **podpory kvalitnej výučby** (myslí sa prípravy a ďalšieho vzdelávania učiteľov) možno nájsť aj problematiku práce so vzdelávacími programami, ktoré nahradili strnulý systém učebných osnov a podporili autonómiu škôl. V správe sa konštatuje: „Skúsenosti z pedagogickej praxe ukazujú, že existujúce opisy očakávaných výstupov učenia sa na národnej úrovni nie sú dostatočne konkrétne a neodlišujú dôležité a menej dôležité ciele učenia sa“ (s. 29). Preto môžu plniť funkciu sledovania pokroku žiakov vo vzdelávaní iba čiastočne. Správa konštatuje, že vymedzenie vzdelávacích štandardov je prepojené s myšlienkou plošného testovania žiakov s potenciálnymi dosahmi na ich ďalšiu vzdelávaciu dráhu. Pretože vzdelávacie štandardy prednostne vymedzujú najnižší prijateľný výkon žiaka, znižuje sa tým potenciál plnohodnotnej spätnej väzby, poskytovanej žiakom (tamže, s. 30). V dokumente sa pojem kľúčových kompetencií nespomína. Cieľ na nasledujúce roky je vymedzený takto:

tenia vlastnej práce. Správanie žiaka a jeho hodnotenie je záležitosťou všetkých učiteľov, ktorí daného žiaka vyučujú. Odborné pramene poukazujú na to, že kritériá hodnotenia, a teda aj ciele (pre oblasť výchovy) sú súčasťou školského vzdelávacieho programu a zrejme korešpondujú s podobným dokumentom, ako sú naše školské poriadky. Čo sa týka nových zmien vo finskom školstve, boli publikované v marci 2015 a podľa vyjadrenia I. Halinen (25. 3. 2015) v školskom roku 2016/2017 začínajú školy pracovať podľa inovovaného kurikula. Práce na inováciách celoštátneho kurikula boli ukončené v roku 2014, potom nasledovala práca s kurikulumom na lokálnej úrovni. Národná rada pre vzdelávanie sa odvoláva na podporu verejnosti a dôveruje lokálnym autoritám v ich aktivitách vývoja inovatívnych prístupov v zavádzaní kurikula. Na adresu kľúčových cieľov súčasnej reformy školstva autorka píše o **utváraní školských a učebných komunit, navodení radosti z učenia, navodení spolupracujúcej atmosféry, podpore autonómie žiakov v štúdiu a v školskom živote**. Vo vzťahu k obsahu vzdelávania reforma kladie dôraz na **transverzálne (generické) kompetencie a na medzipredmetové vzdelávanie**. Povinné predmety štátneho kurikula boli určené príslušným predpisom a rámcový učebný plán schválený vládnym dekrétom v roku 2012.

V otázkach hodnotenia kompetencií sa základné smerovanie nemení. Jadro kurikula učebných predmetov obsahuje aj ciele kľúčových a transverzálnych kompetencií. Dosiahnutie úrovne kompetencií je hodnotené **ako súčasť hodnotenia v rámci učebných predmetov**. Autorka hovorí o novej ceste kombinácie kompetenčne založeného a predmetovo založeného vyučovania a učenia sa. Vo Fínsku teda zostávajú tradičné učebné predmety s dôrazom na medzipredmetové vzťahy a orientáciou na praktické využitie ich obsahu. Vo vzťahu

k metodike vyučovania sa vo Fínsku budú orientovať na učenie sa založené na štúdiu javov a projektov s možnosťou simultánnej participácie viacerých učiteľov. Dôležitou súčasťou zmien v plánovaní a v metodike vyučovania je tematická integrácia a vyučovanie tém, ktoré vychádzajú zo záujmu žiakov. V súlade s tým je zreteľná orientácia na vťahovanie žiakov do procesov riadenia a hodnotenia vlastného učenia.

Dôležitou súčasťou reformných zmien sú úpravy v hodnotení. Vo Fínsku majú ambície vyvinúť hodnotenie na podporu učenia sa a hodnotenie ako spôsob učenia sa. Hodnotenie má povzbudiť žiakov a podporiť učebné procesy. Vo svojej podstate má viesť k porozumeniu a analýze vlastných učebných procesov. Schopnosť učiť sa a spôsobilosť učiť sa musia byť systematicky podporované, pretože sú veľmi potrebné pre život.

Stratégia vzdelávacej politiky Českej republiky do roku 2020

Stratégia vzdelávacej politiky v ČR je vymedzená v niekoľkých dokumentoch a vzhľadom na všeobecnú dostupnosť týchto materiálov sa v našej analýze obmedzíme iba na najdôležitejšie charakteristiky. Koncepčný materiál s názvom Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 (50 s. a prílohy) je doložený dokumentom Analytický podklad Příloha Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (40 s.). Analytický podklad obsahuje tabuľky so štatistickými údajmi ministerstva školstva, štátnej inšpekcie a viacerých správ z rozmanitých medzinárodných meraní. Stanovené sú aj stručné formulácie troch základných priorít, ktoré sú ďalej konkretizované. Vypracované boli aj Indikátory Strategie vzdelávacej politiky ČR (v tomto dokumente možno sledovať väčšiu prepojenosť s príslušnými európskymi dokumentmi. Prehľadnosť plánovaných zmien približuje ukážka (<http://www.msmt.cz/file/34419>).

Obr. 1: „21st Century Learning Framework and How They Inter-Relate“
<http://www.c21canada.org/wp-content/uploads/2012/11/Shifting-Minds-Revised.pdf>

„Jasne vymedziť očakávané ciele vzdelávania ako referenčné body zrozumiteľné pre učiteľov, žiakov a študentov, rodičov, zamestnávateľov a verejnosť, ciele vzdelávania sa však nesmú obmedziť na poznatky, ale musia zahŕňať aj opis očakávanej úrovne širších zručností (dovedností) ap., ktoré vytvárajú predpoklady na aktívne občianstvo, udržateľný rozvoj a demokratické vládnutie.“ (Tamže, s. 30) V týchto súvislostiach neprekvapí, že dokument venuje mimoriadnu pozornosť otázkam hodnotenia a vlastná metodika vyučovania zostáva v úzadí záujmu.

Zodpovedné a efektívne riadenie vzdelávacieho systému je názov tej časti dokumentu, v ktorej sa navrhuje ustanovenie Národnej rady pre vzdelávanie, zlepšenie kvality a dostupnosti informácií o vzdelávaní, lepšie využitie výsledkov plošných testovaní žiakov ako spätnú väzbu, vhodná prezentácia zmien vo vzdelávaní rodičom a širšej verejnosti, zlepšenie komunikácie medzi aktérmi vzdelávacej politiky. V tomto bode sa dokument hlási k tým stratégiám v riadení zmien v školstve, ktoré sú zaužívané v Anglicku, vo Fínsku, Švajčiarsku a v ďalších krajinách už viac rokov.

Model školského vzdelávania C 21 Kanada a hnutie za inováciu školského vzdelávania

Zaujímavý koncept modelu školského vzdelávania pre 21. storočie podáva dokument, aktuálna vízia pre rozvoj verejného školstva v Kanade (Canadians for 21st Century learning & Innovation 2015), ktorý si získal podporu mimovládnych organizácií a jednotlivcov pracujúcich v kanadskom školstve.

Pre úplnosť treba uviesť, že federálna Rada ministrov pre edukáciu delegovala právomoci pre oblasť kurikula na provincie a územia (dostupný je napríklad koncept kľúčových kompetencií provincie Ontario), vo svojej pôsobnosti sa sústreďuje na agendu demokracie vo vzdelávaní. Vo vzťahu k poňatiu školského vzdelávania má aktuálne vlastnú predstavu o kľúčových kompetenciách, poníma ich ako global competence a uvádza 6 generálnych kompetencií: kritické myslenie a riešenie problémov, inovácia, kreativita a podnikavosť, učiť sa učiť, sebaúcta a sebariadenie, spolupráca, komunikácia a globálne občianstvo a udržateľnosť (CMC 8. 7. 2016). Rada ministrov venuje pozornosť aj hodnoteniu kľúčových kompetencií a vyslovila sa za dialóg s organizáciami OECD, UNESCO v otázkach ich najlepšího merania a hodnotenia (tamže).

Dokument o novom poňatí školského vzdelávania pre Kanadu a Kanadčanov v jednom z prvých zošitov uvádza schematickú predstavu školského vzdelávania.

V schéme je zahrnutá sústava 7 kľúčových kompetencií (7C), ktoré predstavujú cieľové zameranie vzdelávania a ktoré citovaný dokument špecifikuje takto:

1. kreativita, inovácie a podnikavosť,
2. kritické myslenie,
3. spolupráca,
4. komunikácia,
5. charakter,
6. kultúra a etické občianstvo,
7. počítačové a digitálne technológie.

Kľúčové kompetencie sú vymedzené vo vzťahu k cieľovým výstupom a racionálne zdôvodnené.

Inovačné metodické postupy, ktoré dokument v súvislosti s rozvíjaním kľúčových kompetencií žiakov uvádza, sú definované ako: moderné vyučovacie postupy, ktoré obsahujú rozvíjanie kľúčových kompetencií pre 21. storočie. Očakáva sa integrácia moderných technológií a využitie ich možností na posilnenie sociálnych foriem učenia. Zdôrazňuje sa význam skúseností, výberu a príležitostí (tamže, s 17 – 18). Premyslená učiteľská práca má viesť k výraznejšej učebnej motivácii žiakov (zaangažovanosti do vlastného učenia sa). Dokument jasne deklaruje zámer posilnenia sebaorganizovaného učenia (sebaaplánované, sebariadené učenie sa), požaduje individualizované a technológiami podporované učenie sa. Okrem on-line učenia, popri virtuálnych a dištančných formách získavania učebných skúseností sa dôraz kladie na autentické učenie a zapojenie komunit do procesov školského vzdelávania. Podobne ako v konceptoch zmien v školskom vzdelávaní aj tu sa veľká pozornosť venuje učebnej motivácii

v kontexte pohody a pozitívnej sociálnej klímy v škole.

Celokanadské hnutie za premenu zmýšľania o edukácii – „shifting minds“ kladie dôraz **na prechod od vyučovania k učeniu sa**, v základných dokumentoch sa veľký význam pripisuje názorom žiakov na vyučovanie. Tie by sa mali brať do úvahy pri koncipovaní zmien vo vzdelávaní.

Aktuálne reformné zmeny v školstve USA

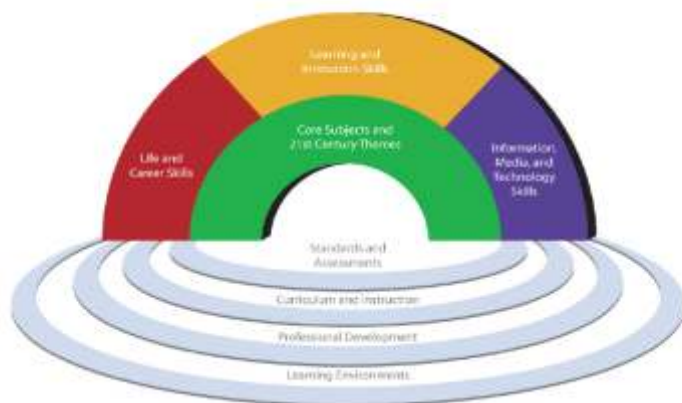
Z oficiálnej vzdelávacej politiky treba uviesť, že prezident Obama podpísal dňa 10. 12. 2015 dokument s názvom Každý študent je úspešný (**Every Student Succeeds**). V správe Ministerstva školstva (U. S. Department of Education) s názvom Pokrok v našich školách (Progress in Our Schools) sa plánované zmeny vo vzdelávaní a v školstve zdôvodňujú potrebami ekonomiky budúcnosti a vzhľadom na tradície v realizácii reformných zmien v školstve USA sú tieto zmeny vymedzované v reláciách federálnej finančnej podpory (<http://www.ed.gov/k-12reforms?src%=r>).

Najdôležitejšie reformné zmeny sú nasledujúce (tamže, s. 2):

1/ **Kvalita predškolského vzdelávania** – je finančne podporená z federálnych zdrojov a očakáva sa tiež dramatický nárast podpory a investícií do tejto oblasti vzdelávania zo štátnych a z lokálnych zdrojov.

2/ **Prístup k vysokým štandardom vzdelávania** – v tomto bode sa zdôrazňuje, že v súčasnosti majú prístup k vysokým vzdelávacím štandardom aj skupiny študentov, ktoré takéto príležitosti nemali (afroamerickí, hispánski študenti, žiaci so znevýhodnením).

3/ **Užitočnejšie merania a dáta** – Obamova administratíva investovala do konzorcií, ktoré vyvíjajú nové diagnos-

Obr. 2: 21st Century Student Outcomes and Support System
Zdroj: <http://www.p21.org/our-work/p21-framework>

tické hodnotiace nástroje. Tie sa budú orientovať na meranie rozvoja kritického myslenia, riešenia problémov a písania.

4/ Silný učiteľ pre každú školskú triedu – je zámer, ktorý je zdôvodnený demokratickou požiadavkou, že každý žiak potrebuje a má právo na dobrého učiteľa. Ministerstvo bude vyvíjať podnety na podporu pedagogického majstrovstva učiteľov.

5/ Občianske práva a disciplína – Ministerstvo pre vzdelávanie vydalo v roku 2014 metodický materiál pre školy pre oblasť zvládanie disciplinárnych problémov v školách, v centre záujmu ministerstva, ale aj Bieleho domu stojí problematika vytvárania pozitívnej školskej klímy.

6/ Prístupnosť vysokoškolského štúdia (college) – tu sa formulujú ambície viesť v medzinárodných porovnaníach, predovšetkým v oblasti investovania do prístupnosti tohto stupňa vzdelávania.

Model školského vzdelávania – komplexný prístup ku kvalite vzdelávacích výsledkov žiakov

Aj keď je odborná reflexia moderného vzdelávania plná modelov a teoretických reflexií, k veľmi často citovaným dokumentom patrí model P 21 Framework. Zaujme hlavne komplexným pohľadom na proces vzdelávania pre 21. storočie (Project for 21st Century Skills – P21 – framework).

Tento model spája základné prvky kurikula, vymedzené ako kľúčové učebné predmety a (prierezové, aktuálne) témy pre 21. storočie, ktoré zastrešuje sústava kľúčových kompetencií.

Kľúčové kompetencie (spôsobilosti) sa delia do troch skupín:

1. Spôsobilosti učenia sa a inovácií.
2. Spôsobilosti pre život a kariéru.
3. Spôsobilosti práce s informáciami, médiami a technológiami.

Na ilustráciu kompetencie pre učenie sa a inovácie zahŕňajú kreativitu a inovácie, kritické myslenie a riešenie problémov, komunikáciu a spoluprácu – teda 4C.

Súčasťou modelu je podporný systém, ktorý má napomáhať dosiahnuť majstrovstvo v učení sa (dokonalé osvojenie). Podporný systém zahŕňa vzdelávacie štandardy, stratégie hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov, všima si organizáciu vzdelávacieho prostredia, profesionalitu učiteľov a v neposlednom rade aj vyučovanie. Kladie dôraz na **interdisciplinárny prístup**, sústreďuje sa na utváranie kľúčových kompetencií naprieč učebnými predmetmi. Upozorňuje na význam **inovatívnych vyučovacích metód**, ktoré majú viesť k rozvoju kognitívnych vlastností, osobitne myslenia. Tie na jednej strane integrujú podporné vzdelávacie prístupy a zároveň zdôrazňujú význam **objavného a problémového vyučovania** (inquiry and problem based approaches).

Za dôležitú súčasť vzdelávania model považuje integráciu zdrojov poznania, ktoré sa nachádzajú za múrmi školy. **Aj v oblasti profesionality učiteľa model vyzdvihuje schopnosti učiteľa vytvárať príležitosti na rozvoj kľúčových kompetencií, schopnosti viesť žiakov k hlbšiemu porozumeniu učebnej látky, využívať vyučovacie stratégie riešenia problémov, kritického myslenia a ďalších zručností, potrebných v 21. storočí.**

Osobitnú pozornosť model venuje schopnostiam priebežného a záverečného hodnotenia žiakov a napokon schopnosti spolupracovať v profesionálnych komunitách v regionálnych, národných a medzinárodných kontextoch.

Aktuálna vzdelávacia politika v USA je podľa týchto dokumentov súladná s trendmi, ktoré sú preferované v európskom kultúrnom priestore.

Zaujať môže adresnosť a presné pomenovanie problémov, ktoré treba riešiť. Neprekvapí ani dôraz na vyčíslňovanie federálnych finančných investícií, pretože finančná stimulácia bola dôležitým nástrojom dosiahnutia želaných zmien aj v zákone: No Child Left Behind (NCLB). Reformné zmeny nadväzujú na zámer Obamovej administratívy posilniť strednú vrstvu obyvateľstva. Detailnejší pohľad na čísla upriami pozornosť na pomerne vysoké číselné zastúpenie afroamerických hispánskych žiakov a žiakov so špeciálnymi vzdelávacími potrebami, ktorí sú adresátmi želaných zmien vo vzdelávaní.

Aktuálne otázky reformných zmien v školstve a ich vzťah k potrebám rozvoja školstva v SR

Ako ukázala naša stručná analýza, v posledných rokoch je aktuálne systémove poňatie procesov školského vzdelávania (európsky koncept KeyCoNet, americký P21). Praktická orientácia na kľúčové kompetencie ako ciele, ktorých dosiahnutie by malo absolventom škôl zabezpečiť uplatnenie v živote, plnohodnotný profesijný, osobný a občiansky život, sa v aktuálnych dokumentoch spája s metodickými otázkami (pedagogických postupov učiteľov) a veľmi horúcou témou je diagnostika, meranie a hodnotenie dosiahnutia týchto praktických cieľov vzdelávania.

V niektorých krajinách koncept kľúčových kompetencií prijímajú opatrne (Fínsko, Anglicko) a kvalita vzdelávacích výsledkov je viac viazaná na **obsah vzdelania** (prostredníctvom opisu výkonu v danom učebnom predmete alebo prostredníctvom príkladov prejavov zvládania časti obsahu vzdelania. Možno za tým vidieť obavu „z vyprázdnenia školského vzdelávania v praktickej činnosti“ a obmedzenia stretnutia žiaka s overenými základmi ľudskej vzdelanosti (podrobnejšie o tom S. Štech a T. Janík et al. 2009, s. 74).

Pozoruhodná je orientácia na ciele učebných predmetov, na základy poznania a praktického využitia poznatkov daného učebného predmetu. Z toho pohľadu sú zaujímavé poznatky o anglickom kurikule, kde je sústava kľúčových spôsobilostí pre nižšie ročníky základnej školy spracovaná v perspektíve podpory **vzdelávacieho vývinu žiakov** a v nadväznosti na učebné predmety. V primárnom vzdelávaní majú učitelia k dispozícii aj opis žiakovho pokroku v danom predmete a s ohľadom na kľúčové spôsobilosti. Kľúčové spôsobilosti sa delia na dve základné skupiny:

klúčové spôsobilosti a spôsobilosti myslenia. Klúčové spôsobilosti sa týkajú: komunikácie, aplikácie, čísel, informačných technológií, (spolu)práce s inými, zdokonaľovanie vlastného učenia a výkonu, riešenia problémov. **Spôsobilosti myslenia** obsahujú: spôsobilosti spracovať informácie, spôsobilosti argumentácie, spôsobilosti bádania, spôsobilosti kreatívneho myslenia a spôsobilosti hodnotenia (Srovnávací analýza 2011, s. 17). Pre sekundárny stupeň vzdelávania je formulácia klúčových spôsobilostí odlišná. Spôsobilosti sa delia na **funkčné** (zahŕňajú vlastne základné gramotnosti ako matematika, angličtina, ICT) a spôsobilosti **osobnostné, učenia sa a myslenia** (tamže, s. 21). Aktuálne reformné zmeny v Anglicku, realizované postupne od roku 2015, sa dotýkajú cieľov edukácie a hodnotenia vzdelávacích výsledkov, z obsahových aspektov stojí v centre záujmu učebný predmet matematika.

Vo všetkých nami analyzovaných modeloch badať výrazný posun k orientácii na žiaka ako subjektu riadenia vlastných učebných procesov. Veľká pozornosť je venovaná otázkam sociálnej klímy a v mnohých prípadoch je tento záujem pomenovaný ako pohoda na vyučovaní (well-being) (Learning and competence 2025). V podmienkach SR by sa táto idea mala odraziť v sociálnej a fyzikálnej rovine. V sociálnej rovine ide o prehlbovanie sociálnych vzťahov v triede (posilnenie výchovy), ktoré je prirodzeným nástrojom prevencie šírenia sociálno-patologických javov. Pedagogická prax by potrebovala metodiky a overené programy rozvíjania sociálnych spôsobilostí. Úprava fyzického prostredia školy je v zahraničí tiež predmetom záujmu a námetom reflexií – v tomto kontexte možno iba upozorniť, že súvisí s metodikou vyučovania a poňatím vyučovania.

Na rozdiel od kurikulárnych dokumentov v SR sa väčšia pozornosť venuje diferencovanému prístupu k žiakom, ak to berieme iba z pohľadu kurikulárnych dokumentov, dokumentuje ju fenomén klúčových stupňov (Key Stages v anglickom školstve), ktoré majú do 10. roku veku dieťaťa dvoj- až trojročné rozpätie. Dieťa v ňom dostáva možnosť dozrieť bez rizika vylúčenia a ohrozenia zdravého vývinu. Inšpiratívne sú diagnostické pomôcky pre učiteľov vo forme praktických príkladov opisu výkonu alebo presnejších kritérií hodnotenia, nadviazané na konkrétne učivo predmetu. Štúdium skúseností z nemeckého školstva (Bavorsko) môže priniesť podnety na rešpektovanie heterogenity žiakov

a rozmanité spôsoby naplňovania zásady individuálneho prístupu na vyučovaní. Univerzálnou inovačnou stratégiou v kurikulárnych zmenách v zahraničí je orientácia na tematickú integráciu, najčastejšie odporúčanou zmenou v pedagogických prístupoch je projektové vyučovanie, veľký dôraz sa kladie na spôsobilosti riešiť problémy, učebné postupy založené na spolupráci a stratégii sebariadeného (sebazodpovedného učenia) vrátane stratégií hodnotenia vlastného učebného procesu.

Pre úvahy o reformných zmenách v školstve SR je podľa nášho názoru podnetné plnšie využívanie výsledkov celoštátnych a medzinárodných meraní. Aj v podmienkach slovenského školstva je k dispozícii množstvo údajov, ale chýbajú subjekty, ktoré by ich reflektovali a využili nielen v prospech jednotlivých škôl, ale aj na komunálnej úrovni. Zatiaľ v teoretickej reflexii medzinárodných a celoštátnych meraní víťazi kritika, čo je samo osebe pozitívny jav, pokiaľ sa nedostane do pozícií nemilosrdnej kritiky bez riešení (PISA ako politické anestetikum).

Slovenské školstvo trpí všeobecne nedostatkom komunikácie medzi odbornými pracoviskami a rodičovskou verejnosťou – štúdiom zahraničných skúseností príjemne prekvapí –, ako dôsledne sú reformné zmeny rodičom vysvetľované a zdôvodňované napríklad v Novom Zélande (For Parents. Practical Information about education for parents and carers. Developing key competencies needed for life (<http://parents.education.govt.nz>. 21. 9. 2015).

V tejto súvislosti treba spomenúť všeobecný trend reformných zmien v nami analyzovaných krajinách, ktorým je práca na formulácii vzdelávacích cieľov a výstupov. Učiteľia, odborníci z praxe (psychológovia, odborníci didaktici) by mali spojiť sily a reflektovať zákonitosti

utvárania a nadväznosti vzdelávania v daných učebných predmetoch. Domnievame sa, že pocit skutočného zvládania poznania, porozumenia systémom sveta je najúčinnejšou učebnou motiváciou pre zdravé dieťa a mladého človeka.

Predškolská výchova má na Slovensku dlhoročné tradície a veľmi dobre spracovaný pedagogický systém, historicky vzaté, je na čom stavať. Predškolské zariadenie poskytuje prvé sociálne prostredie, v ktorom dochádza k prepájaniu dvoch typov socializácií: rodinnej a školskej. Na základe poznatkov zo zahraničnej odbornej literatúry a domácich prieskumov možno konštatovať, že sa prehlbujú rozdiely v týchto typoch socializácie a v dôsledku spoločenských tlakov sú niektoré deti vychovávané v emocionálne a výchovne deficitnom rodinnom prostredí. Logicky sa ponúka otázka, či by nebolo dobré uvažovať o prepracovanejšom systéme poradenskej pomoci rodičom vo výchove detí. S tým sa spája aj otázka reflexie celkového systému poradenskej pomoci deťom a mládeži, ktoré zabezpečujú odborné pracoviská mimo prostredia školy.

Na pozadí spoločenských tlakov a rozmanitých ekonomických okolností sa problémom stáva učebná motivácia žiakov. Trpia tým nielen učiteľia, ale aj samotní žiaci. V tejto súvislosti by bolo iste zaujímavé reflektovať skúsenosti zo zahraničia (Finsko) a väčšiu pozornosť venovať individuálnemu vývinu každého žiaka. Vrátiť sa k pôvodnému významu učiteľského povolania (pais – agogé: viesť dieťa). Úprimný záujem malej skupiny učiteľov, hlbšie poznanie procesov, ktoré súvisia s osvojovaním učiva, môžu priniesť pocity ľudského zadost'učinenia učiteľom a rozjasniť školský život žiakovi. Ubrať z významu papierom a dať priestor deťom a ich učeniu sa, teda robiť to, o čo sa usilujú zanieta-

ní výchovni poradcovia na školách.

LITERATÚRA:

1. BELZ H., IEGRIST M., 2001: *Klíčové kompetence a jejich rozvíjení. Východiska, metody, cvičení a hry*. Praha: Portál, 375 s. ISBN 80-7178-479-8
2. BIELA KNIHA: White Paper on Education and Training. Teaching and Learning towards the Learning Society. Dostupné na internete: http://europa.eu/documents/comm/white_papers/pdf/com95_590_en.pdf.
3. Country overview Slovakia. Dostupné na internete: http://keyconet.eun.org/c/document_library/get_file?uuid=0e22d558-605c-45d8-b941-649cbb6e6ee8&groupId=11028 [cit. 2016-08-25]
4. DEDE CH., 2016: Comparing Frame-

- European cooperation in education and training. ET 2020. New priorities for European cooperation in education and training. (SWD/2015161 final). Brussels 26.8.2015. Com (2015 408 final). 13 s.
9. HALINEN I., 2016: *What is going on in Finland? – Curriculum Reform 2016*. Dostupné na internete: http://www.oph.fi/english/current_issues/101/what_is_going_on_in_finland_curriculum [cit. 2016-07-04]
 10. HALÁSZ G., MICHEL A., 2011. Key Competences in Europe: Interpretation, policy formulation and implementation. In *European Journal of Education*, roč. 46, č. 3, 2011, s. 289 – 306.
 11. INDIKÁTORY stratégie vzdelávaciej politiky ČR do roku 2020. Dostupné na internete: <http://www.msmt.cz/file/34419> [cit. 2016-

- www.Oecd.org/dataoecd/47/61/35070367.pdf
17. ŠTECH S., 2009: Zřetel k učivu a problém dvou modelů kurikula. In *Pedagogika*, roč. 59, 2009, č. 2, s. 105 – 115.
 18. KOCOUBOVÁ Š., PASTOROVÁ M., 2011: *Pojetí klíčových kompetencí v kurikulech vybraných zemí*. Praha: Výzkumný ústav pedagogický, 66 s. ISBN 978-80-87000-71-7
 19. THE EUROPEAN PARLIAMENT AND THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION. Recommendations of the European parliament nad of the Council of 18. december. 2006
 20. THE NATIONAL CURRICULUM IN ENGLAND. Key stages 3 and 4 framework document. Department of Education 2014. Dostupné na internete: http://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/381754/SECONDARY_natioanl_curriculum.pdf
 21. STRATEGIE VZDĚLÁVACÍ POLITIKY ČESKÉ REPUBLIKY DO ROKU 2020. Dostupné na internete: <http://www.msmt.cz/ministerstvo/strategie-vzdelvaci-politiky-2020>. [cit. 2016-08-23]
 22. VETEŠKA J. et al., 2009: *Nové paradigma v kurikulu vzdělávání dospělých*. Praha: Educa Service, 340 s. ISBN 978-80-87306-04-8
 23. VETEŠKA J., 2011: *Proměny školního vzdělávání v biodromálním kontextu*. Praha : Verlag Dashofer. ISBN 978-80-86897-39-4
 24. VETEŠKA J., 2012: Vývoj kompetenčního paradigmatu v edukačních vědách. In: *Perspektivy učení v evropském kontextu*. s. 17 – 40. Praha : Univerzita J.A. Komenského. ISBN 978-80-7452-022-8

doc. PhDr. Mária Matulčíková, CSc.,
Filozofická fakulta UK, Bratislava

Foto: Samphotstock

- works for “21st Century Skills”. Dostupné na internete: <http://www.watertown.k12.ma.us/dept/edtech/research/pdf/ChrisDede.pdf> [cit. 2016-07-12]
5. DELORS, J.: *Learning: the Treasure Within. Report to UNESCO of the International Commission on Education for the Twenty-first Century*. Paris: UNESCO.
 6. EVROPSKÁ KOMISIE, 2007: *Klíčové schopnosti pro celoživotní učení*. Evropský referenční rámec. Luxembourk : Úrad pro úřední tisky ES, 12 s.
 7. EVERY STUDENT SUCCEEDS ACT (ESSA). Dostupné na internete: <http://www.ed.gov.essa?src=rrn> [cit. 2016-7-11]
 8. ET, 2020. Communication from The commission to the European Parliament, the Council, the European economic and social Committee and the Committee of the Regions. Draft 2015 Joint Report of the Council and the Commission in the implementation of The Strategic framework for

- 08-23]
12. JANÍK T., MAŇÁK J., KNECHT P., 2009: *Cíle a obsahy školního vzdělávání a metodologie jejich utváření*. Brno: Paido, 181 s. ISBN 978-80-7315-194-2
13. LEARNING AND COMPETENCE 2020. Strategy of the Finish National Board of Education (FNBE). Dostupné na internete: http://www.oph.fi/download/135542_learning_and_competence_2020.pdf. [cit. 2016-07-11]
13. LEARNING AND COMPETENCE 2025. Dostupné na internete: www.oph.fi/download/164907_learning_and_competence_2025_finish_national_board_of_education.pdf. [cit. 2016-07-11]
14. KAŠČÁK O., PUPALA B. Politické anestetikum PISA. Dostupné na internete: <http://www.tyzden.sk/casopis/8510/politicke-anestetikum-pisa> [cit. 2016-09-22]
15. OECD Defining and Selecting Key Competences. Paris: OECD, 2001.
16. OECD Executive summary of the DeSeCo study. Dostupné na internete:

ABSTRAKT:

Matulčíková M., 2017: Aktuálne trendy v školskom vzdelávaní

Príspevok sa sústreďuje na analýzu aktuálnych tém a zmien v poňatí školského (povinného) vzdelávania. Vychádza z koncepčných zámerov rozvoja vzdelávania v európskom kultúrnom priestore, približuje najnovšie reformné zmeny, odporúčané v krajinách EÚ, konkrétne zmeny v školstve ČR, Fínska, Kanady, USA, čiastočne Anglicka a Nového Zélandu. Podrobnejšie analyzuje podstatu kurikulárnych reforiem v súčasnosti a podáva náčrt možných riešení pre reformu školského vzdelávania v SR.

Kľúčové slová: európska vzdelávacia politika, reformné zmeny v školstve, ET 2020, kvalita vzdelávacích výsledkov, kompetencie, kľúčové a transverzálne kompetencie, rámec kurikula, pedagogické inovácie

Recenzenti: PaedDr. Eva Klikáčová,
Mgr. Renáta Kubovčíková

REKREAČNÉ ZARIADENIA OZ PŠAV NA SLOVENSKU

CROCUS – KEŽMARSKÉ ŽĽABY A ČINGOV

PONUKA REKREAČNÝCH POBYTOV V ČASE JARNÝCH A VEĽKONOČNÝCH PRÁZDIN 2018

Odborový zväz pracovníkov školstva a vedy na Slovensku organizuje rekreačné pobyty v čase jarných a veľkonočných školských prázdnin, vo svojich rekreačných zariadeniach v Kežmarských Žľaboch a Čingove.

Informácie o rekreačných pobytoch, rekreačných zariadeniach, cenníky a tlačivá objednávok nájdete v priebehu celého roka aj na webovej stránke zväzu: www.ozpsav.sk – rekreácie.

Člen OZ PŠaV, jeho manžel, manželka a nezaopatrené deti platia nižšiu cenu za poukaz ako nečlenovia. Odborový zväz na rekreačné pobyty vo svojich zariadeniach poskytuje členom zväzu a ich nezaopatreným deťom dotáciu vo výške 17 € na pobyty v trvaní 5 nocí a vo výške 20,40 € na pobyty v trvaní 6 a 7 nocí, ktorá je už odrátaná z ceny poukazu.

Dotácia bude poskytnutá len na základe potvrdenia členstva predsedom ZO OZ PŠaV (čitateľná pečiatka a podpis) na tlačive „Oznámenie o zaplatení“ a na poukaze.

Na pobyty sa prednostne zaraďujú členovia OZ PŠaV na Slovensku.

Objednávky posielajte písomne alebo e-mailom priamo na adresu rekreač-

ného zariadenia (RZ).

Použite naše tlačivo „Objednávka na rekreačný pobyt do RZ...“ (je aj na webovej stránke zväzu). V objednávke treba uviesť všetky údaje, najmä termín pobytu, aj alternatívu, počet osôb, presnú adresu bydliska a názov a presnú adresu ZO OZ PŠaV, meno predsedu, jeho telefón alebo e-mail.

Objednávateľ je povinný včas oznámiť zariadeniu každú zmenu v obsadzovaní už pridelených miest, aby sa predišlo zbytočným nedorozumeniam, prípadne plateniu storna a aby sa voľné poukazy mohli poskytnúť iným záujemcom.

RZ pošle objednávateľovi tlačivo „Oznámenie o zaplatení“, kde sú uvedené informácie o cene poukazov a spôsobe platby. Pre overenie správnosti výpočtu ceny poukazov je nevyhnutné, aby členstvo v OZ PŠaV potvrdila príslušná ZO, výnimočne rada ZO, ktorá zodpovedá za správne vyplnenie tlačiva, výpočet ceny poukazu a za oprávnenosť poskytnutia dotácie (čitateľná pečiatka ZO a podpis predsedu). Neoprávnené vyplatená dotácia sa musí vrátiť. V prípade nedorozdržania termínov zaplatenia poukazov môžu byť poukazy pridelené iným záujemcom.

RZ posielajú poukazy priamo na adresu objednávateľa až po doručení tlačiva „Oznámenie o zaplatení“ a kópie dokladu o zaplatení. Každá osoba, teda aj dieťa, musí mať vlastný poukaz. Osoba, ktorá má nárok na dotáciu alebo na nižšiu cenu, musí mať poukaz správne vyplnený, s vyznačeným členstvom a potvrdený príslušnou ZO OZ PŠaV, výnimočne radou ZO OZ PŠaV (čitateľná pečiatka ZO a podpis predsedu). Poukaz sa musí odovzdať pri nástupe na pobyt.

UPOZORNENIE:

Rekreačné zariadenia možno využívať celoročne na individuálne aj kolektívne pobyty, výlety, rôzne školenia, porady, semináre, na lyžiarske zájazdy, školy v prírode a iné akcie.

Objednávky posielajte priamo do RZ. Použite naše tlačivo objednávky, ktoré nájdete na webovej stránke OZ PŠaV – www.ozpsav.sk – rekreácie – Objednávka na akcie a pobyty mimo školských prázdnin.

Ponuku pobytov vypracovala:
Ing. Dana Pet'ková, špecialistka
pre rekreácie a EXOD

Foto: archív OZ PŠaV,
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.

Rekreačné zariadenie OZ PŠaV - CROCUS
Kežmarské Žľaby 12, 059 60 Tatranská Lomnica

č. tel.: 052/44 68 165, 0911 273 488
 e-mail: rzcrocus@stonline.sk

Rekreačné zariadenie sa nachádza asi 4 km od Tatranskej Lomnice v peknom, tichom prostredí Belianskych Tatier. **Doprava:** vlakom alebo autobusom do Popradu, Tatranskej Lomnice a Starého Smokovca a odtiaľ autobusom do Kežmarských Žľabov (Tatranská Lomnica – Tatranské Matliare – Biela Voda – Kežmarské Žľaby), smer na Ždiar a Tatranskú Javorinu, alebo z Kežmarku do Starej Lesnej a odtiaľ do Kežmarských Žľabov, smer na Ždiar a Tatranskú Javorinu. Zastávka Kežmarské Žľaby je priamo pred zariadením, kde je aj parkovisko. Dopravu si hradí účastník. **Ubytovanie:** RZ je kompletne zrekonštruované. V zariadení sú dvojposteľové izby so sociálnym zariadením a bunky, v jednej bunke je jedna dvojposteľová izba a jedna dvojposteľová izba s prístelkou a sociálne zariadenie. V každej izbe je chladnička, TV a WIFI. V RZ je bar a spoločenská miestnosť s televízorom. Rekreační majú k dispozícii stôl na stolný tenis, rôzne spoločenské hry a športové náradie. V areáli je ohnisko na opekanie, športové a detské ihrisko. Budova je chodbou prepojená s budovou Vzdelávacieho centra a centra pre regeneráciu pracovnej sily, kde je wellness centrum (bazén s protiprúdom, vírivky, suchá a parná sauna, služby maséra). **Vstup do fitnes je zdarma.** **Na pobyt nie je dovolené vodiť psov a iné zvieratá.** **Nástup na pobyt je po 14.00 h, odchod do 10.00 h.** **Stravovanie:** plná penzia, deti do 12 rokov poberajú jednotne detskú stravu – nižšia cena poukazu. Pobyt sa začína večerou a končí raňajkami s obedovým balíčkom. **V cene poukazu je:** ubytovanie a plná penzia (**podmienka na čerpanie dotácie**), vo veľkonočnom pobyte (slávnostné menu) je zvýšená o 15 € pre osoby nad 12 rokov a o 7 €

pre deti do 12 rokov, manipulačný poplatok vo výške 1,30 € a poukážka na jeden vstup na 1 hodinu do wellness centra, dospelý v hodnote 5 €; dieťa od 3 do 12 r. 2,50 €; dieťa do 3 r. zdarma, s možnosťou využitia troch atrakcií v ľubovoľnej kombinácii (bazén, sauna, vírivka). Prevádzkovateľ si vyhradzuje právo určiť typ sauny alebo vírivky podľa potreby (čistenie, výmena vody, poveternostné podmienky). Poukážku vydá recepcia pri nástupe na pobyt, tam je tiež potrebné dopredu si objednať termín. V prípade, že na prístelke spí osoba staršia ako 12 rokov, zariadenie jej vráti 3 € za noc. **V cene poukazu nie je:** daň z ubytovania vo výške 1 € na osobu a noc, okrem osôb do 18 rokov a držiteľov preukazu občana s ťažkým zdravotným postihnutím aj jeho sprievodcu.

JARNÉ PRÁZDNINY 2018

1. turnus – Banskobystrický, Žilinský a Trenčiansky kraj

17. 2. 2018 – 24. 2. 2018

8-dňový pobyt s plnou penziou
(7x ubytovanie a 7x plná penzia)

**Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie
o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 10. 2. 2018.**

2. turnus – Košický, Prešovský kraj

24. 2. 2018 – 3. 3. 2018

8-dňový pobyt s plnou penziou
(7x ubytovanie a 7x plná penzia)

**Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie
o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 17. 2. 2018.**

3. turnus – Bratislavský, Nitriansky a Trnavský kraj

3. 3. 2018 – 10. 3. 2018

8-dňový pobyt s plnou penziou
(7x ubytovanie a 7x plná penzia)

**Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie
o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 24. 2. 2018.**

Cena poukazu pre člena OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	171,40 €
jeho nezaopatrené deti do 12 rokov	123,40 €
jeho manžela/ku	191,80 €

Cena poukazu pre nečlena OZ PŠaV na Slovensku:

od 12 rokov	223,30 €
do 12 rokov	171,80 €

VEĽKONOČNÉ PRÁZDNINY 2018

29. 3. 2018 – 3. 4. 2018

6-dňový pobyt s plnou penziou
(5x ubytovanie a 5x plná penzia)

**Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie
o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 10. 3. 2018.**

Cena poukazu pre člena OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	136,80 €
jeho nezaopatrené deti do 12 rokov	93,80 €
jeho manžela/ku	153,80 €

Cena poukazu pre nečlena OZ PŠaV na Slovensku:

od 12 rokov	176,30 €
do 12 rokov	130,80 €

**Vzdelávacie centrum a centrum
pre regeneráciu pracovnej sily (VCaCRPS)
Kežmarské Žľaby 12, 059 60 Tatranská Lomnica
č. tel.: 052/44 68 165, 0911 273 488,
e-mail: centrumzlaby@gmail.com**

Ponúkame tiež ubytovanie v apartmánoch Vzdelávacieho centra a centra pre regeneráciu pracovnej sily. Stravu si môžete objednať v RZ CROCUS. Budovy sú prepojené spojovacou chodbou. Informácie o zariadení a cenník nájdete na našej webovej stránke www.ozpsav.sk – rekreácie.

Objednávky posielajte na adresu VCaCRPS.

Rekreačné zariadenie OZ PŠaV ČINGOV I43, pošta Smižany, 053 I I Smižany

č. tel.: 0918 901 773, e-mail: rz.cingov@atlas.sk

Rekreačné zariadenie sa nachádza asi 4 km od Spišskej Novej Vsi, v krásnom prostredí Slovenského raja. **Doprava:** individuálne autom alebo autobusom zo Spišskej Novej Vsi. Dopravu si hradí účastník. **Ubytovanie:** v 2-, 3-, 4-posteľových izbách s možnosťou prístelky. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie a rádio. Rekreační môžu využívať spoločenskú miestnosť a klubovňu s televízorom, vonkajší gril a detské preliezačky. Sauna alebo vírivka sú za úhradu 3 €/osoba/1h. Na spesťenie a spríjemnenie svojho pobytu majú hostia k dispozícii knižnicu, spoločenské hry, PC, WIFI, stolný tenis a futbal, biliard, horské bicykle a iné športové náčinie. V okolí je dostatok možností na turistiku, bežky či lyžovanie v neďalekých lyžiarskych strediskách. **Na pobyt nie je dovolené vodiť psov a iné zvieratá. Nástup na pobyt je po 14.00 h, odchod do 10.00 h. Stravovanie:** zariadenie neposkytuje. Na individuálnu prípravu stravy môžu rekreační využiť kuchyňu, kompletne vybavenú riadom, sporákom, mikrovlnnou rúrou, umývačkou riadu, chladničkami a mrazničkou. V blízkosti RZ je tiež možnosť stravovania v reštaurácii Lesnica (asi 200 m), v hoteli Čingov (wellness) alebo na salaši (asi 500 m). **V cene poukazu je:** ubytovanie. V prípade, že na prístelke spí osoba staršia ako 12 rokov, zariadenie jej vráti 3 € za noc. **V cene poukazu nie je:** daň z ubytovania vo výške 0,50 € na osobu a noc (platí každá osoba: dieťa, ZŤP aj senior).

JARNÉ PRÁZDNINY 2018

1. turnus – Banskobystrický, Žilinský a Trenčiansky kraj

18. 2. 2018 – 24. 2. 2018

7-dňový pobyt bez stravovania (6x nocľah)

Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 10. 2. 2018.

2. turnus – Košický, Prešovský kraj

25. 2. 2018 – 3. 3. 2018

7-dňový pobyt bez stravovania (6x nocľah)

Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 17. 2. 2018.

3. turnus – Bratislavský, Nitriansky a Trnavský kraj

4. 3. 2018 – 10. 3. 2018

7-dňový pobyt bez stravovania (6x nocľah)

Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 24. 2. 2018.

Cena poukazu pre člena OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	57,60 €
jeho nezaopatrené deti do 12 rokov	51,60 €
jeho manžela/ku	78,00 €

Cena poukazu pre nečlena OZ PŠaV na Slovensku:

od 12 rokov	87,00 €
do 12 rokov	78,00 €

VEĽKONOČNÉ PRÁZDNINY 2018

29. 3. 2018 – 3. 4. 2018

6-dňový pobyt bez stravovania (5x nocľah)

Poukazy musia byť zaplatené a oznámenie o zaplatení musí byť poslané zariadeniu do 10. 3. 2018.

Cena poukazu pre člena OZ PŠaV na Slovensku:

a jeho nezaopatrené deti od 12 rokov	48,00 €
jeho nezaopatrené deti do 12 rokov	43,00 €
jeho manžela/ku	65,00 €

Cena poukazu pre nečlena OZ PŠaV na Slovensku:

od 12 rokov	72,50 €
do 12 rokov	65,00 €

ODBOROVÝ ZVÄZ PRACOVNÍKOV ŠKOLSTVA A VEDY
NA SLOVENSKU, BRATISLAVA
RADA ZO OZ PŠaV na Slovensku – Združenie stredných škôl
v krajoch BB, TN, ZA, Banská Bystrica
ZOOZ pšaV SOŠ ELEKTROTECHNICKÁ, Liptovský Hrádok

vás srdečne pozývajú na

11. ročník lyžiarskych pretekov

O POHÁR PREDSEDU OZ PŠaV na Slovensku

Termín: 23. február (piatok) 2018

Miesto: DOLINKY – ŽIAR

Prihlášky: do 12. februára 2018 (pondelok)
Prihlášku na stiahnutie a podrobné informácie o lyžiarskych pretekoch nájdete na www.ozpsav.sk v sekcii Aktuality s dátumom 16. 11. 2017 (<https://www.ozpsav.sk/sk/Aktuality/udalosti-oznamy/lyziarske-preteky-o-pohar-predsedu-oz-psav-na-slovensku-2018-.alej>)

Adresa: RADA ZO OZ PŠaV, ZSŠ BB, TN, ZA
so sídlom ČSA 25, 975 57 Banská Bystrica

Mail: radaozssbbtnza@stonline.sk, majerova@ozpsav.sk, virgovicova@ozpsav.sk

Upozornenie: Pri zaslaní prihlášky mailom je nutné priniesť originál potvrdenej prihlášky na prezentáciu.

Prezentácia: 23. februára (piatok) 2018 od 7.30 hod. v bufete DOLINKY

Úhrada: 15 EUR za pretekára na organizačné výdavky spojené s účasťou na pretekoch hradia vysielajúce ZO, prípadne pretekár

Vleky: 6 EUR za pretekára hradia vysielajúce ZO, prípadne pretekár

Ubytovanie: 10 EUR účastník/noc, hradia vysielajúce organizácie, prípadne účastník pri prezentácii, podľa objednávky ubytovania

Ubytovanie: 23. – 24. 2. 2018 (1 noc) bude zabezpečené pre účastníkov iba na základe záväznej prihlášky. Príspevok na ubytovanie účastníka je 10 EUR. (hradia vysielajúce organizácie, prípadne účastník). V prípade záujmu o viac prenocovaní treba nahlásiť počet nocí a dátum (toto ubytovanie si hradí účastník).

Stravu, občerstvenie a program: Zabezpečuje usporiadateľ

Hodnotenie: Prví traja v každej kategórii dostanú medaily a vecné ceny. Víťazom POHÁRA PREDSEDU OZ PŠaV na Slovensku bude družstvo minimálne 2 najlepších pretekárov, členov jednej ZO OZ PŠaV. Štartovné číslo je zároveň tombolové číslo, ktoré bude po vyhlásení výsledkov zaradené do losovania. Cenu môžete prebrať len osobne hneď po zlosovaní.

Tešíme sa na Vás!

Aktuality zväzu

Ročník XXVI. ~ Číslo IV
December 2017

Vydáva
Odborový zväz pracovníkov
školsťva a vedy na Slovensku

Redakčná rada:
doc. Ing. Miroslav Habán, PhD.
– predseda redakčnej rady
PaedDr. Eva Klikáčová
Mgr. Renáta Kubovčíková
Ing. Iveta Majerová
Mgr. Juraj Stodolovský
Ing. František Šary

Redakcia:
Vajnorská 1, 815 70 Bratislava
telefón: +421 2 502 40 421
www.ozpsav.sk

Grafické spracovanie,
korektúra textov, tlač:
MUSICA LITURGICA, s. r. o.,
Bratislava

Distribúované pre členov
Odborového zväzu pracovníkov
školsťva a vedy na Slovensku

Náklad: 4 100 ks

Príspevky posielajte e-mailom
na: haban@ozpsav.sk

Časopis vychádza v roku 2017 s finančnou podporou Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR

ISSN 1338 – 7960

REZERVÁCIE: Ing. Zuzana Hrušková – obchodný manažér

e-mail: hruskovazuzana@therme.sk, Tel: 043/4913 860, MOBIL: 0915 997 895

5-dňový S. I. P. VITAL pobyt
CENA 228 €/osoba/pobyt

REGENERAČNO-LIEČEBNÝ POBYT S. I. P. VITAL

Nástup po 12.00 hod. obedom

Ukončenie do 10.00 hod. raňajkami

UBYTOVANIE a STRAVOVANIE

v hoteli VEĽKÁ FATRA****

2-lôžková izba Superior

raňajky, OBEDY a večere sa podávajú
formou švédskych stolov

12 liečebných PROCEDÚR za pobyt

3-krát zaírový kúpeľ 15 min.

3-krát SMARAGDOVÝ KÚPEĽ 30 min.

2-krát čiastočná masáž 15 min.

1-krát brasiloxigen 50 min.

3-krát termoliečba - parafín /paragando

9 hodín pobyt v Spa & Aquaparku

(3-krát 3 hod. VSTUPY)

Doplatok za 1-ku izbu + 25 € /osoba/noc

BONUSY:

Voľný vstup – plavecký bazén OLYMPIC

Voľný vstup – fitness

Pitné kúry 3 min. pred hotelom

DENNE kultúrny program

DENNE tanečné zábavy so živou hudbou

DENNE fakultatívne výlety do okolia

LYŽOVAČKA 10 KM

MARTINSKÉ HOLE, VALČIANSKA

DOLINA, JASENSKÁ DOLINA

zvýhodnené SKIPASY k pobytovým balíčkom

Detské ceny: dieťa do 10 rokov na prístelke

grátis – strava podľa stravy rodiča + 3 hod.

vstup na každé prenocovanie

do Spa & Aquaparku v sprievode dospeljej osoby

Dieťa na prístelke (11 – 15 rokov) 33 €/noc

strava podľa stravy rodiča, v prípade plnej penzie

s doplatkom do plnej penzie 2,25 € +3 hod.

vstup na každé prenocovanie do Spa & Aquaparku

v sprievode dospeljej osoby

Vyskúšajte!

BAHENNÉ ZÁBaly:

1. Bahno z Mŕtveho mora mineralizuje, detoxikuje a zvyšuje mikrocirkuláciu.
2. Kaolíkové bahno má protizápalové účinky, sťahuje póry a zjemňuje pokožku.
3. Zelené riasy sú prírodným peelingom, detoxikujú a pomáhajú pri redukcii celulitídy.

BONUS Spa & Aquapark